

Fremsat den (DATO) af erhvervs- og vækstminister (Henrik Sass Larsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål, lov om elektroniske kommunikationsnet og –tjenester og konkurrenceloven¹

(fælles udnyttelse af passiv fysisk infrastruktur, forberedelse af bygninger til højhastighedsnet, krav til øget sikring af ikkediskrimination ved lancering af nye eller væsentligt ændrede detailprodukter, sektorspecifik fusionskontrol samt kommunal tilrådighedsstillelse af elektroniske kommunikationstjenester)

§ 1

I lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål, jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 10. juli 2003, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Lov om graveadgang samt etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål m.v.«

2. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (rammedirektivet) (EF-Tidende 2002 nr. L 108, s. 33), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/20/EF af 7. marts 2002 om tilladelser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (tilladelsesdirektivet) (EF-Tidende 2002 nr. L 108, s. 21) og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (EUT 2014, nr. L155, s. 1-14).«

3. Efter lovens indledning og før § 1 indsættes:

»Afsnit I

Nedgravning af kabler og ekspropriation«

4. Efter § 8 indsættes:

»Digital kommunikation«

5. Efter § 8 c indsættes:

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (EUT 2014, nr. L155, s. 1-14).

»Klageadgang«

6. Efter § 9 indsættes:

»Administrative bestemmelser«

7. Efter § 9 d indsættes:

»Afsnit II

Definitioner

§ 9 e. Ved anvendelsen af bestemmelserne i denne lov gælder definitionerne i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Stk. 2. I dette afsnit forstås endvidere ved:

- 1) Netoperatør: Den, der udbyder elektroniske kommunikationsnet, samt den, der stiller passiv fysisk infrastruktur til rådighed, der er beregnet til at levere;
 - a) en tjeneste i forbindelse med produktion, transport eller distribution af
 - i) gas,
 - ii) elektricitet, herunder offentlig belysning,
 - iii) opvarmning, og
 - iv) vand, herunder deponering eller rensning af spildevand, og dræningssystemer
 - b) en transporttjeneste, herunder jernbaner, veje, havne og lufthavne.
- 2) Passiv fysisk infrastruktur: Et element i et net, som skal huse andre elementer i et net uden selv at blive et aktivt element i nettet, f.eks. rør, master, kabelkanaler, inspektionsbrønde, mandehuller, gadeskabe, bygninger, adgangsveje til bygninger, antenneanlæg, tårne og pæle m.v. Det aktive element i et net, f.eks. kabler, er ikke omfattet af denne definition.
- 3) Højhastighedsnet til elektronisk kommunikation: Et elektronisk kommunikationsnet, som kan levere bredbåndstilslutning med en hastighed på mindst 30 Mbit/s.
- 4) Bygningsintern fysisk infrastruktur: Passiv fysisk infrastruktur eller installationer på slutbrugerens område, beregnet til at huse kablede og/eller trådløse elektroniske kommunikationsnet, hvor sådanne elektroniske kommunikationsnet kan levere elektroniske kommunikationstjenester og forbinde bygningens adgangspunkt med nettermineringspunktet.
- 5) Højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur: Passiv fysisk infrastruktur i bygninger, som er beregnet til at huse elementer eller muliggøre levering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.
- 6) Større renoveringsarbejde: Bygge- og anlægsarbejder på slutbrugerens område, der omfatter bygningsmæssige ændringer af hele den bygningsinterne fysiske infrastruktur eller en væsentlig del heraf, og som kræver byggetilladelse i henhold til byggeloven.

7) Adgangspunkt: Et fysisk punkt i eller uden for bygningen, som virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet, har adgang til, og som den højhastighedsforberedte bygningsinterne fysiske infrastruktur kan tilsluttes.

Fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur

§ 9 f. En netoperatør skal imødekomme enhver rimelig anmodning om adgang til netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur fra en udbyder af elektroniske kommunikationsnet med henblik på etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet, samt fra enhver anden netoperatør med henblik på etablering af elementer af andre net.

Stk. 2. Adgang til en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur, jf. stk. 1, gives på rimelige vilkår og betingelser.

Stk. 3. Anmodninger om adgang til en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur, jf. stk. 1, skal indgives skriftligt og angive elementerne i den passive fysiske infrastruktur, der anmodes om adgang til.

Stk. 4. Afslag på en anmodning om adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur, jf. stk. 1, skal skriftligt meddeles den netoperatør, der anmoder om adgang, senest to måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen. Afslag skal begrundes ud fra objektive, gennemsigtige og forholdsmæssige kriterier, f.eks.:

- 1) den tekniske egnethed af den eksisterende passive fysiske infrastruktur, som anmodningen om adgang angår,
- 2) tilgængelig plads i den eksisterende passive fysiske infrastruktur, som anmodningen om adgang angår,
- 3) den offentlige sikkerhed og folkesundhed,
- 4) netsikkerhed og -integritet,
- 5) risikoen for, at de planlagte tjenester i væsentlig grad påvirker ydelsen af andre tjenester, der er placeret i den samme eksisterende passive fysiske infrastruktur, eller
- 6) netoperatøren udbyder adgang til fysisk netinfrastruktur i engrosleddet, som kan anvendes til højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, forudsat at anmodningen er fremsat med henblik på etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder ikke anvendelse for en udbyder af elektroniske kommunikationsnet, såfremt der er truffet afgørelse i medfør af afsnit IV i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller fastsat regler i medfør af afsnit IV eller V i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, der pålægger den pågældende udbyder forpligtelser, der går videre, end hvad der følger af denne bestemmelse eller regler fastsat i medfør heraf.

Stk. 6. Stk. 1-4 finder ikke anvendelse for passiv fysisk infrastruktur omfattet af §§ 2 og 3 i lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v.

Stk. 7. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om vilkår og betingelser, jf. stk. 2, herunder fordeling af omkostninger forbundet med fælles udnyttelse, samt om kriterier for afslag på anmodninger, jf. stk. 4.

§ 9 g. En netoperatør skal imødekomme enhver rimelig anmodning om adgang til oplysninger om netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur fra en udbyder af elektroniske kommunikationsnet med henblik på etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet, samt fra enhver anden netoperatør med henblik på etablering af elementer af andre net.

Stk. 2. Oplysninger, der skal gives adgang til efter stk. 1, omfatter:

- 1) område og føringsvej, og
- 2) type og anvendelse af den fysiske infrastruktur.

Stk. 3. Anmodninger om oplysninger, jf. stk. 1, skal indgives skriftligt og angive det område, hvor netoperatøren agter at etablere elementer af et net.

Stk. 4. Adgang til oplysningerne, jf. stk. 1, skal gives senest to uger efter modtagelsen af anmodningen på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår.

Stk. 5. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om begrænsning af adgang til oplysninger.

§ 9 h. En netoperatør skal imødekomme enhver rimelig anmodning om anlægsopmålinger af nærmere specificerede elementer af netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur fra en udbyder af elektroniske kommunikationsnet med henblik på etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet, samt fra enhver anden netoperatør med henblik på etablering af elementer af andre net.

Stk. 2. En anmodning om anlægsopmålinger skal være skriftlig og angive hvilke elementer af den eksisterende passive fysiske infrastruktur, der skal opmåles.

Stk. 3. Tilladelse til anlægsopmålinger skal gives senest to uger efter modtagelsen af anmodningen på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår.

Stk. 4. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om begrænsning af retten til at kunne foretage anlægsopmålinger.

Bygningsintern fysisk infrastruktur

§ 9 i. Alle nyopførte bygninger på en slutbrugers område, som der i henhold til byggeloven er ansøgt om byggetilladelse til efter 31. december 2016, skal være udstyret med højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur, der når frem til nettermineringspunkterne.

Stk. 2. Alle nyopførte flerfamiliehuse, som der i henhold til byggeloven er ansøgt om byggetilladelse til efter 31. december 2016, skal være udstyret med et adgangspunkt.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse ved større renoveringsarbejder, som der i henhold til byggeloven er ansøgt om byggetilladelse til efter 31. december 2016.

Stk. 4. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om undtagelser fra forpligtelserne i stk. 1-3.

§ 9 j. Udbydere af elektroniske kommunikationsnet har ret til for egen regning at etablere deres net frem til en bygnings adgangspunkt.

Stk. 2. Indehavere af brugsretten til adgangspunktet skal imødekomme enhver rimelig anmodning fra udbydere af elektroniske kommunikationsnet om adgang til adgangspunktet.

Stk. 3. Adgang til adgangspunktet, jf. stk. 1, gives på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser og skal skriftligt meddeles den udbyder, der anmoder om adgang, senest to måneder efter modtagelsen af anmodningen.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor adgang til et eksisterende net, der er tilsluttet en slutbrugers område, og som er egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester over højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, er sikret på enten objektive, gennemsigtige, forholdsmæssige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, via en afgørelse truffet i medfør af afsnit IV i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller via regler fastsat i medfør af afsnit IV eller V i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

§ 9 k. Udbydere af elektroniske kommunikationsnet har ret til at få adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur i tilfælde, hvor duplikering er teknisk umulig eller økonomisk ineffektiv, med henblik på etablering af elektroniske kommunikationsnet.

Stk. 2. Indehavere af brugsretten til den eksisterende bygningsinterne fysiske infrastruktur skal imødekomme enhver rimelig anmodning fra udbydere af elektroniske kommunikationsnet om adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur.

Stk. 3. Adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur, jf. stk. 1, gives på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, og skal skriftligt meddeles den udbyder, der anmoder om adgang, senest to måneder efter modtagelsen af anmodningen.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor adgang til et eksisterende net, der er tilsluttet en slutbrugers område, og som er egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester over højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, er sikret på enten objektive, gennemsigtige, forholdsmæssige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, via en afgørelse truffet i medfør af afsnit IV i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller via regler fastsat i medfør af afsnit IV eller V i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

§ 9 l. Hvor der ikke er højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur har udbydere af elektroniske kommunikationsnet ret til efter aftale med en abonnent at tilslutte sit net hos abonnenten, forudsat at virkningerne på tredjeparters private ejendom minimeres.

Stk. 2. Tredjeparter, jf. stk. 1, har krav på fuld erstatning.

Stk. 3. I mangel af enighed mellem udbyderen af elektroniske kommunikationsnet og tredjeparten til hvis ejendom, der skal gives adgang, jf. stk. 1, om erstatningsspørgsmålet, afgøres dette af en voldgiftsret, hvor hver af parterne vælger en voldgiftsmand. Hvis der ikke kan opnås enighed mellem voldgiftsmændene, træffes afgørelsen ved kendelse afsagt af en opmand udpeget af præsidenten for vedkommende landsret.

Stk. 4. Erstatningsfastsættelsen kan af hver af parterne ved begæring fremsat over for opmanden inden 4 uger fra kendelsen indbringes for vedkommende taksationskommission efter reglerne i § 19 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. I øvrigt finder reglerne i § 26 i den nævnte lov tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Ved taksationskommissionens afgørelse af erstatningsspørgsmålet, jf. stk. 4, kan taksationskommissionen træffe beslutning om, at den pågældende udbyder af elektroniske kommunikationsnet skal stille et beløb som sikkerhed til dækning af et eventuelt højere erstatningsbeløb fastsat ved dom.

Twistløsning

§ 9 m. Erhvervsstyrelsen behandler sager vedrørende

- 1) afslag på en anmodning om adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur, jf. § 9 f, stk. 4,
- 2) at der ikke inden for to måneder efter modtagelsen af anmodningen om adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur er indgået aftale om adgang, jf. § 9 f, stk. 1 og 2,
- 3) at en anmodning om oplysninger om en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur ikke er imødekommet inden for to uger efter datoen for modtagelsen af anmodningen, jf. § 9 g, stk. 1 og 2,
- 4) at en anmodning om adgang til at kunne foretage anlægsopmålinger ikke er imødekommet inden for to uger efter datoen for modtagelsen af anmodningen, jf. § 9 h, stk. 1,
- 5) at en anmodning om adgang til et adgangspunkt ikke er imødekommet inden for to måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen, jf. § 9 j, stk. 2, og

6) at en anmodning om adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur ikke er imødekommet inden for to måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen, jf. § 9 k, stk. 1, *Stk. 2.* En sag, jf. stk. 1, kan indbringes af den netoperatør, der har fremsat en anmodning eller af den netoperatør, der har modtaget en anmodning, i henhold til § 9 f, § 9 g, § 9 h, § 9 j eller § 9 k. [*Stk. 3.* Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om Erhvervsstyrelsens behandling af sager efter denne bestemmelse.]
Stk. 4. Erhvervsstyrelsen er i sin virksomhed uafhængig af instrukser vedrørende den enkelte sags behandling og afgørelse.

§ 9 n. Erhvervsstyrelsen kan i sager, jf. § 9 m, stk. 1, træffe afgørelse om, at

- 1) pålægge en netoperatør at give adgang til sin eksisterende passive fysiske infrastruktur, jf. § 9 f og § 9 m, stk. 1, nr. 1 og 2, herunder fastsætte vilkår og betingelser,
- 2) pålægge en netoperatør at udlevere oplysninger om sin eksisterende passive fysiske infrastruktur, jf. § 9 g og § 9 m, stk. 1, nr. 3, herunder fastsætte eventuelle vilkår og betingelser,
- 3) pålægge en netoperatør at give adgang til, at der kan foretages anlægsopmålinger af nærmere specificerede elementer af sin eksisterende passive fysiske infrastruktur, jf. § 9 h og § 9 m, stk. 1, nr. 4, herunder fastsætte eventuelle vilkår og betingelser,
- 4) pålægge ejeren eller indehaveren af brugsretten til et adgangspunkt at give adgang til adgangspunktet, jf. § 9 j og § 9 m, stk. 1, nr. 5, herunder fastsætte eventuelle vilkår og betingelser, og
- 5) pålægge ejeren eller indehaveren af brugsretten til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur at give adgang til den bygningsinterne fysiske infrastruktur, jf. § 9 k og § 9 m, stk. 1, nr. 6, herunder fastsætte eventuelle vilkår og betingelser.

§ 9 o. Erhvervsstyrelsen kan af sagens parter kræve enhver oplysning og ethvert materiale, som Erhvervsstyrelsen skønner relevant med henblik på behandling af sagen, jf. § 9 m, stk. 1.

§ 9 p. Erhvervsstyrelsens afgørelser efter § 9 n, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsens afgørelser kan indbringes for domstolene senest otte uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsens afgørelser, jf. § 9 n, kan tvangsfuldbyrdes efter udløbet af fristen i stk. 2.

§ 9 q. Undlader en netoperatør at afgive oplysninger, som Erhvervsstyrelsen kan kræve i henhold til § 9 o, kan Erhvervsstyrelsen pålægge netoperatøren tvangsbøder med henblik på at gennemtvinge efterkommelse heraf.«

§ 2

I lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, jf. lovbekendtgørelse nr. 128 af 7. februar 2014, foretages følgende ændringer:

1. I lovens *fodnote* indsættes efter: »forordning (EF) nr. 2006/2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse, EF-Tidende 2009, nr. L 337, side 11«: »og Kommissionens henstilling af 11. september 2013 om sammenhængende forpligtelser vedrørende ikkediskriminering og metoder til beregning af omkostninger for at fremme konkurrencen og forbedre investeringsmiljøet for bredbånd EF-Tidende 2013, nr. L 251, side 13.«

2. § 43, stk. 3 ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan i relation til en forpligtelse om ikkediskrimination efter stk. 1, pålægge udbyderen med stærk markedsposition en forpligtelse om teknisk replikerbarhed, hvorved udbyderen med stærk markedsposition gennem en test skal dokumentere, at andre udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester teknisk kan replikere dennes nye eller væsentligt ændrede detailprodukter på grundlag af netadgangsprodukter, fastsat i en markedsafgørelse. Forpligtelsen indebærer, at udbyderen med stærk markedsposition i rimelig tid inden lancering af et nyt eller væsentligt ændret detailprodukt og til enhver tid efterfølgende skal kunne dokumentere teknisk replikerbarhed for det pågældende produkt.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsen kan, hvis udbyderen med stærk markedsposition ikke overholder en forpligtelse om teknisk replikerbarhed efter stk. 3, påbyde denne udbyder at udskyde lanceringen af et detailprodukt, indtil forpligtelsen efter stk. 3 er opfyldt, hvis den manglende opfyldelse skønnes at være til væsentlig skade for konkurrencen.«

3. Efter § 51 indsættes:

»Kapitel 16 a

Sektorspecifik fusionskontrol

§ 51 a. En fusion, jf. konkurrencelovens kapitel 4, mellem to eller flere erhvervmæssige udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester i Danmark skal af de deltagende virksomheder meddeles til Erhvervsstyrelsen, hvis de deltagende virksomheder tilsammen har en samlet årlig omsætning i Danmark på mindst 900 mio. kr.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis fusionen er anmeldelsespligtig efter reglerne om fusionskontrol i konkurrenceloven.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan uanset konkurrenceloven henvise en fusion meddelt til styrelsen efter stk. 1 til behandling hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen efter konkurrencelovens regler om fusionskontrol, hvis fusionen har tilknytning til et marked, hvor Erhvervsstyrelsen i henhold til en analyse af konkurrencesituationen efter § 39 har konstateret konkurrenceproblemer og pålagt forpligtelser, jf. §§ 37-41.

Stk. 4. En fusion omfattet af stk. 1 må ikke gennemføres, hverken før den er blevet meddelt til Erhvervsstyrelsen eller under styrelsens behandling af fusionsmeddelelsen.

Stk. 5. Lov om offentlighed i forvaltning finder ikke anvendelse på meddelelser indgivet efter stk. 1 eller beslutninger om henvisning efter stk. 3.

Stk. 6 Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om Erhvervsstyrelsens henvisning af fusioner, jf. stk. 3, herunder nærmere regler om meddelelse af fusioner til Erhvervsstyrelsen, procedurer og tidsfrister for styrelsens behandling af en meddelt fusion, samt styrelsens mulighed for at dispensere fra stk. 4.«

4. Efter § 60 a indsættes:

»§ 60 b. Kommuner kan, i områder hvor der er aktiviteter rettet mod international turisme, udbyde gratis adgang til elektroniske kommunikationstjenester, når:

a) der maksimalt gives gratis adgang en time pr. døgn,

b) den tilbudte gratis adgang sker med henblik på udendørsdækning, og
c) der ikke er tale om sammenhængende net i større områder, herunder hele kommunen.
Stk. 2. Kommunen skal købe den i stk. 1 nævnte tjeneste af en privat udbyder af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.«

5. I § 73, stk. 1, indsættes som nummer 12:

»12) virksomheder, der meddeler en fusion, jf. § 51a, stk. 1«

6. § 79, stk. 1, ændres »Undlader de i § 73, stk. 1, nr. 1-7 og nr. 9-10, « til »Undlader de i § 73, stk. 1, nr. 1-7, nr. 9-10 og nr. 12, «

7. I § 81, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »§ 35,«: »51 a, stk. 1 og 4, «

§ 3

I konkurrenceloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 700 af 18. juni 2013, som ændret ved lov nr. [afventer vedtagelsen af L 18], foretages følgende ændringer:

1. I § 12, stk. 1, nr. 1, udgår »eller«, og i § 12, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »3,8 mia. kr.«: », eller«

2. I § 12, stk. 1, indsættes som nyt nummer:

»3) Erhvervsstyrelsen efter lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester og uanset nr. 1-2 har henvist en fusion mellem to eller flere erhvervs-mæssige udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester i Danmark til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens behandling.«

3. I § 12 h, stk. 7, indsættes som nyt nummer:

»4) der ikke var grundlag for Erhvervsstyrelsen til at henvise en fusion til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, jf. § 12, stk. 1, nr. 3.«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2016, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 2 og § 3 træder i kraft den 1. juli 2015.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning med angivelse af lovforslagets formål, hovedindhold og baggrund
 - 1.1 Lovforslagets formål
 - 1.1.1. Ændring af lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål
 - 1.1.2. Ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester og konkurrenceloven
 - 1.2. Lovforslagets baggrund
 - 1.2.1. Direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation
 - 1.2.2. Kommissionens henstilling 2013/466/EU om sammenhængende forpligtelser vedrørende ikkediskrimination og metoder til beregning af omkostninger for at fremme konkurrencen og forbedre investeringsmiljøet for bredbånd
 - 1.2.3. Regeringens Vækstplan for digitalisering i Danmark
 - 1.2.4. Aftalen om vækstplan for dansk turisme af 20. juni 2014
2. Gældende ret
 - 2.1. Lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål
 - 2.2. Lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v.
 - 2.3. Lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester
 - 2.4. Konkurrenceloven
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1. Ændring af lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål
 - 3.2. Ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester
 - 3.2.1. Krav til teknisk replikerbarhed ved lancering af nye eller væsentligt ændrede detailprodukter
 - 3.2.2. Sektorspecifik fusionskontrol
 - 3.2.3. Kommunal mulighed for at udbyde gratis elektroniske kommunikationstjenester
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets formål

Lovforslaget indeholder en række ændringer af såvel lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål som lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. Lovforslaget skal dels medvirke til at mindske omkostningerne forbundet med etablering af elektroniske kommunikationsnet (bredbånd), dels skabe ensartede konkurrencevilkår på telemarkedet og dels forbedre kvaliteten i dansk turisme.

1.1.1. Ændring af lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål

Med lovforslaget implementeres dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (infrastrukturdirektivet).

Etablering af elektroniske kommunikationsnet, herunder navnlig højhastighedsnet til elektronisk kommunikation kræver betydelige investeringer. Hovedparten af omkostningerne forbundet med etablering af elektroniske kommunikationsnet kan tilskrives anlægsarbejdet i forbindelse med nedgravning af kabler og manglende effektivitet i etableringsprocessen.

Formålet med lovforslaget er at gøre det nemmere, billigere og mere effektivt for udbydere af elektroniske kommunikationsnet at etablere elektroniske kommunikationsnet, herunder navnlig højhastighedsnet til elektronisk kommunikation og at fremme deling af passiv fysisk infrastruktur mellem netoperatører på tværs af forsyningssektorer. Dette skal ske bl.a. gennem regler, der pålægger netoperatører – på visse vilkår – at give andre netoperatører adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur, f.eks. tomrør, på tværs af forsyningssektorer, herunder elektronisk kommunikation, el-, vand- og varmforsyning, hvor der er potentiale for betydelige synergieffekter i form af fælles udnyttelse af den samme passive fysiske infrastruktur til flere forsyningsarter og derved reducere de samlede etableringsomkostninger. Endvidere fastsættes regler om adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur i bygninger, f.eks. kabelkanaler og anden rørføring, samt regler om, at der ved nybyggeri og større renoveringsarbejder af bygninger skal etableres højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur.

1.1.2. Ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester og konkurrenceloven

Med lovforslaget udvides Erhvervsstyrelsens beføjelser i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester ved at give Erhvervsstyrelsen mulighed for at pålægge en udbyder med stærk markedsposition en forpligtelse om sikring af teknisk replikerbarhed for nye eller væsentligt ændrede detailprodukter.

Formålet med lovforslaget er at skabe ensartede konkurrencevilkår for alle udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. Dette skal ske ved at påbyde udbyderen med stærk markedsposition at stille netadgangsprodukter til rådighed, som i praksis giver selskabets engroskunder teknisk mulighed for at genskabe nye eller væsentligt ændrede detailprodukter fra udbyderen med stærk markedsposition.

Lovforslaget følger en præcisering fra Kommissionen af indholdet i artikel 10 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/20/EF af 7. marts 2002 om tilladelser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (tilladelsesdirektivet), jf. Kommissionens henstilling 2013/466/EU af 11. september 2013 om sammenhængende forpligtelser vedrørende ikkediskriminering og metoder til beregning af omkostninger for at fremme konkurrencen og forbedre investeringsmiljøet for bredbånd.

Med lovforslaget indføres regler i teleloven om sektorspecifik fusionskontrol på teleområdet med det formål at gøre fusionskontrolreglerne i konkurrenceloven mere effektive, set i forhold til de særlige konkurrencemæssige forhold der gør sig gældende på telemarkedet. Lovforslaget giver Erhvervsstyrelsen mulighed for at henvise sager om fusioner, hvor to eller flere af de fusionerende selskaber er erhvervmæssige udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med henblik på fusionskontrol efter de almindelige regler i konkurrenceloven. Erhvervsstyrelsens sektorspecifikke viden inddrages i vurderingen af, om en fusion skal underlægges fusionskontrol, uagtet at fusionen ikke er omfattet af konkurrencelovens nuværende omsætningsgrænser, men det er alene Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, der foretager den materielle behandling af fusionen.

Lovforslaget giver derudover kommuner mulighed for at stille elektroniske kommunikationstjenester gratis til rådighed for turister. Det sker på baggrund af aftalen om vækstplan for dansk turisme, som regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti indgik den 20. juni 2014.

Formålet med lovforslaget er at forbedre kvaliteten i dansk turisme. Det gælder bl.a. servicen overfor turisterne og service i forhold til adgangen til turistinformation. For turister er det i dag naturligt løbende at søge information på destinationen. Derfor vil nem adgang til internettet bidrage til turisternes gode oplevelse af Danmark som turistdestination.

1.2. Lovforslagets baggrund

1.2.1. Direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (infrastrukturdirektivet)

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 15. maj 2014 direktiv 2014/61/EU om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (infrastrukturdirektivet). Direktivet indeholder en række foranstaltninger, der skal gøre det nemmere, billigere og mere effektivt at etablere højhastighedsbredbånd. Foranstaltningerne omfatter bl.a. adgang til og fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur på tværs af forsyningssektorer på forhandlede vilkår, øget koordinering af anlægsarbejder (samgravning), herunder på tværs af forsyningssektorer, forenklede procedurer i forbindelse med udstedelse af tilladelser, etablering af højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur i forbindelse med nybyggeri og bygninger, der gennemgår større renoveringsarbejder, samt adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur i bygninger.

1.2.2. Kommissionens henstilling 2013/466/EU af 11. september 2013 om sammenhængende forpligtelser vedrørende ikkediskrimination og metoder til beregning af omkostninger for at fremme konkurrencen og forbedre investeringsmiljøet for bredbånd

For så vidt angår lovforslagets bestemmelser om en udvidelse af Erhvervsstyrelsens beføjelser i forbindelse med at der er pålagt en ikkediskriminationsforpligtelse bemærkes, at Kommissionen med sin henstilling om sammenhængende forpligtelser vedrørende bl.a. ikkediskrimination (2013/466/EU) har lagt op til at sikre ensartede konkurrencevilkår gennem bl.a. indførelsen af ændrede ikkediskrimineringsregler. Det nye fokus fra Kommissionen baserer sig på en anden fortolkning af tilladelsesdirektivets artikel 10, idet Kommissionen udtrykkeligt henviser til muligheden for at kunne tilbageholde detailprodukter, mens den gældende implementering i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester er begrænset til engrosprodukter.

1.2.3. Regeringens Vækstplan for digitalisering i Danmark

I 2010 blev konkurrenceloven ændret, således at omsætningstærsklerne for fusionskontrol blev nedsat fra 3,8 mia. kr. til mindst 900 mio. kr. for de deltagende virksomheders samlede omsætning i Danmark og fra 300 mio. kr. til mindst 100 mio. kr., som den mindsteomsætning mindst to af de deltagende selskaber hver især skal have i årlig omsætning i Danmark.

De seneste års opkøb på teleområdet har imidlertid vist, at en nedsættelse af tærskelværdierne ikke har været tilstrækkelig til at løse problematikken med potentielt konkurrencehæmmende opkøb på telemarkedet. På baggrund heraf fremsættes forslag om styrket fusionskontrol specifikt for telemarkedet, da der på dette område ses en høj grad af konsolidering og potentielt konkurrenceforvridende opkøb, som ikke har været underlagt fusionskontrol med de nuværende regler i konkurrenceloven.

1.2.4. Regeringens aftale om vækstplan for dansk turisme indgået den 20. juni 2014

Regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti indgik den 20. juni 2014 aftale om vækstplan for dansk turisme. Lovforslaget gennemfører et af initiativerne i den aftale.

Det fremgår af aftalen om vækstplan for dansk turisme, at det skal være let og gennemskueligt at finde rundt i det danske turismeprodukt, og at hvis turister får adgang til gratis wifi, vil de få nemmere adgang til bl.a. at bruge de forskellige digitale tjenester, der er rettet mod turister, uden at de skal betale roamingafgifter. Flere kommuner ønsker at stille wifi til rådighed for udenlandske turister. Der er derfor enighed om at ændre teleloven, så der skabes hjemmel til, at kommuner kan udrulle wifi til sådanne turismeformål, herunder i tilknytning til turistbureauer, seværdigheder og bymidter.

2. Gældende ret

2.1. Lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål

Lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål indeholder regler om graveadgang og ekspropriation med henblik på nedgravning af kabler og opsætning af tilhørende faciliteter til brug for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. For så vidt angår lovforslagets bestemmelser, der implementerer dele af infrastrukturdirektivet, bemærkes, at den gældende lov ikke regulerer dette område.

2.2. Lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v.

Lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v. indeholder regler om fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål og adgang til opsætning af antennesystemer på bygninger og andre høje konstruktioner. Reglerne gælder også for master, der ikke anvendes til radiokommunikationsformål. Ejere af master til radiokommunikationsformål skal i henhold til lovens regler imødekomme anmodninger fra andre parter om fælles udnyttelse af den pågældende mast, medmindre der foreligger tekniske hindringer for fælles udnyttelse, f.eks. radiotekniske hindringer. Indgivelse af en anmodning forudsætter, at den ansøgende part har ret til at anvende frekvenser og har de nødvendige tilladelser fra landzone- og bygningsmyndighederne.

2.3. Lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester

For så vidt angår lovforslagets bestemmelser om adgang til passiv fysisk infrastruktur bemærkes, at adgang til eksisterende fysisk infrastruktur med henblik på etablering af elektroniske kommunikationsnet i dag reguleres i afsnit IV om sektorspecifik konkurrenceregulering og i afsnit V om samhusning og fælles udnyttelse af faciliteter i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Inden for den sektorspecifikke konkurrenceregulering kan Erhvervsstyrelsen pålægge en udbyder med stærk markedsposition at give adgang til sit elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester i form af en forpligtelse om netadgang. En netadgangsforpligtelse kan omfatte enhver form for aktiv eller passiv infrastruktur i den relevante udbyders net. For at kunne pålægge en forpligtelse om netadgang i henhold til den sektorspecifikke konkurrenceregulering er det en forudsætning, at Erhvervsstyrelsen i en markedsundersøgelse af et konkret afgrænset marked har konstateret, at der er så væsentlige konkurrenceproblemer, at en sektorspecifik regulering er nødvendig. Herefter udpeges på markedet eventuelle udbydere med stærk markedsposition. Den eller de udpegede udbydere kan herefter pålægges de forpligtelser, der er nødvendige for at imødegå de konkurrenceproblemer, der er konstateret på det konkrete marked, herunder fx en forpligtelse om netadgang til udbyderens passive fysiske infrastruktur i et nærmere bestemt omfang. Markedsundersøgelserne følger en i EU-retten nøje reguleret procedure med inddragelse af blandt andre Kommissionen.

I forhold til afsnit V om samhusning og fælles udnyttelse af faciliteter i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester kan erhvervs- og vækstministeren fastsætte regler om fælles udnyttelse af netelementer i elektroniske kommunikationsnet, tilhørende faciliteter samt ledningsnet i bygninger. De forpligtelser, der kan fastsættes regler om, har i et vist omfang lighed med forpligtelser, der kan pålægges en udbyder med stærk markedsposition efter afsnit IV i lov om

elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. De regler, der vil kunne fastsættes, har dog et klart andet anvendelsesområde end reglerne om forpligtelser for en udbyder med stærk markedsposition og varetager andre hensyn. I det omfang det er nødvendigt, vil der med bestemmelserne kunne fastsættes regler om samhusning og fælles udnyttelse af netelementer i elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter, herunder samhusning i tilhørende bygninger, brønde, gadeskabe og lignende, hvis hensyn til miljøet, folkesundheden, den offentlige sikkerhed eller planmæssige hensyn tilsiger det. Ligeledes kan erhvervs- og vækstministeren fastsætte regler om fælles udnyttelse af ledningsnet, der er egnet til fremføring af elektronisk kommunikation, i bygninger, såfremt det er berettiget ud fra hensyn til miljøet, folkesundheden, den offentlige sikkerhed eller planmæssige hensyn. Til forskel fra den sektorspecifikke konkurrenceregulering kan regler fastsat i medfør af afsnit V i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, omfatte enhver udbyder af elektroniske kommunikationsnet.

Herudover kan netoperatører indgå aftaler med hinanden om adgang til passiv fysisk infrastruktur og bygningsintern fysisk infrastruktur på frivillig aftaleretligt grundlag.

For så vidt angår lovforslagets bestemmelser om en udvidelse af Erhvervsstyrelsens beføjelser i forbindelse med pålæggelsen af en ikkediskriminationsforpligtelse, har Erhvervsstyrelsen i dag mulighed for at pålægge en udbyder med stærk markedsposition en forpligtelse om at suspendere et nyt eller væsentligt ændret netadgangsprodukt (afholde en konkurrencefremmende innovationsperiode), hvis netadgangsproduktet ikke har været behørigt varslet over for engroskunderne. Formålet er at sikre, at engroskunderne, der aftager netadgangsprodukter fra udbyderen med stærk markedsposition, har adgang til tilstrækkelige oplysninger om et kommende netadgangsprodukt i rimelig tid til at kunne udvikle og forberede slutbrugerprodukter baseret på det pågældende netadgangsprodukt i lige konkurrence med udbyderen med stærk markedsposition. Suspensionen omfatter et forbud mod såvel eksternt som internt udbud af det pågældende netadgangsprodukt. Erhvervsstyrelsen fastsætter suspensionsperiodens længde i markedsafgørelserne, herunder hvilke informationer om produktet der skal følge varslet.

Erhvervsstyrelsen kan således i relation til forpligtelsen om ikkediskrimination i dag kræve, at et udbud af netadgangsprodukter bliver suspenderet, indtil disse er behørigt varslet, mens styrelsen er udtrykkeligt afskåret fra at stille lignende krav til detailprodukter, som markedsføres af udbyderen med stærk markedsposition.

For så vidt angår lovforslagets bestemmelser om mulighed for kommunal tilrådighedsstillelse af gratis elektroniske kommunikationstjenester, indeholder den gældende lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester ikke regler, der giver kommuner hjemmel til at etablere og udbyde elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. Kommunerne kan – inden for kommunalfuldmagtsreglerne - udbyde elektroniske kommunikationstjenester, fx wifi, hvis det udbydes i nær tilknytning til kommunernes eksisterende opgaver, fx elektroniske kommunikationstjenester på skoler, i daginstitutioner eller andre kommunale bygninger. Det vil sige, at wifi kan tilbydes gratis til forældre, der kommer på skolerne, brugere på biblioteker, museer

mv. En kommune kan desuden inden for rammerne af kommunalfuldmagtsreglerne etablere elektroniske kommunikationsnet til eget brug, fx for at forbinde forskellige dele af den kommunale forvaltning. I disse tilfælde er det muligt for kommunen at sælge overskydende kapacitet i nettet til private udbydere ligeledes til markedspris. Den overskydende kapacitet må ikke etableres med det formål at sælge kapacitet.

Hvis en kommune skal have mulighed for at stille elektroniske kommunikationstjenester gratis til rådighed i byrummet, som foreslået, kræver dette en specifik lovhjemmel.

2.4. Konkurrenceloven

De gældende regler om fusionskontrol følger af konkurrenceloven og er ens for alle brancher og sektorer. Konkurrenceloven indeholder således ikke regler om sektorspecifik fusionskontrol. Efter konkurrencelovens regler skal der foreligge en fusion, og fusionen skal falde ind under nogle bestemte omsætningsgrænser, før der er pligt til at anmelde fusionen til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Ifølge konkurrencelovens § 12 a, stk. 1 er der tale om en fusion, når

1. to eller flere hidtil uafhængige virksomheder sammensmeltes til én virksomhed, eller
2. en eller flere personer, som allerede kontrollerer mindst én virksomhed eller en eller flere virksomheder, ved opkøb af andele eller aktiver gennem aftale eller på anden vis erhverver den direkte eller indirekte kontrol over det hele eller dele af en eller flere andre virksomheder.

Oprettelsen af et joint venture, som på et varigt grundlag varetager en selvstændig virksomheds samtlige funktion, udgår også en fusion efter konkurrencelovens § 12 a, stk. 2.

Er der tale om en fusion, skal fusionen anmeldes til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, når fusionen falder ind under omsætningsgrænserne i konkurrencelovens § 12. Det vil sige, at

1. de deltagende virksomheder tilsammen har en samlet årlig omsætning i Danmark på mindst 900 mio. kr., og mindst to af de deltagende virksomheder hver især har en samlet årlig omsætning i Danmark på mindst 100 mio. kr., eller
2. mindst én af de deltagende virksomheder har en samlet årlig omsætning i Danmark på mindst 3,8 mia. kr., og mindst én af de øvrige deltagende virksomheder har en samlet årlig omsætning på verdensplan på mindst 3,8 mia. kr.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Ændring af lov om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål

Etablering af faste og trådløse elektroniske kommunikationsnet, herunder navnlig højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, kræver betydelige investeringer. En betydelig del af omkostningerne tilskrives anlægsarbejdet i forbindelse med nedgravningen af kabler. Hertil kommer, at

etableringsprocessen kan blive mere effektiv gennem øget fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur (f.eks. rør, kabelkanaler, ledningskanaler, inspektionsbrønde, mandehuller, bygninger eller adgangsveje til bygninger, gadeskabe, pæle, master, antenneanlæg, tårne og andre støttekonstruktioner).

De rettigheder og pligter, der fastsættes med forslaget, forventes at medvirke til at nedbringe omkostningerne i forbindelse med etablering af elektroniske kommunikationsnet, herunder navnlig højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Endvidere forventes forslaget at medvirke til en mere effektiv udbredelse af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation samt bidrage til at mindske de tilknyttede samfundsmæssige og miljømæssige omkostninger, f.eks. forurening, gener og trafikal overbelastning, der er forbundet med etablering af elektroniske kommunikationsnet.

De væsentligste ændringer, der følger af implementeringen af infrastrukturdirektivet, er beskrevet nedenfor.

Adgang til og fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur

De forskellige forsyningsnets fysiske faciliteter adskiller sig ikke væsentligt fra hinanden, uanset om der er tale om f.eks. bredbånd eller elforsyning. Et forsyningsnet kan derfor huse en bred vifte af netelementer samtidig, uden at det påvirker forsyningsnettets hovedtjeneste. Passiv fysisk infrastruktur, der anvendes til elforsyning, kan derfor som udgangspunkt huse elementer af elektroniske kommunikationsnet, herunder højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, ligesom passiv fysisk infrastruktur, der anvendes til et elektronisk kommunikationsnet, kan huse elementer af andre forsyningsnet, f.eks. elforsyning, opvarmning eller vandforsyning.

Det foreslås, at netoperatører på tværs af forsyningssektorer skal imødekomme rimelige anmodninger om adgang til netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur. Anmodningen kan indgives af en udbyder af elektroniske kommunikationsnet med henblik på etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet, eller af andre netoperatører med henblik på etablering af elementer af andre forsyningsnet. Adgang gives på rimelige vilkår og betingelser, medmindre afslag kan begrundes ud fra objektive, gennemsigtige og forholdsmæssige kriterier, f.eks. den fysiske infrastrukturens tekniske egnethed til at huse elementer af andre net eller tilgængelig plads i den fysiske infrastruktur, herunder hensynet til fremtidige forretningsplaner.

For udbydere af elektroniske kommunikationsnet kan det være omkostningseffektivt at genbruge eksisterende passiv fysisk infrastruktur, herunder forsyningsselskabers infrastruktur, til at etablere elektroniske kommunikationsnet. Dette gælder navnlig i geografiske områder, hvor der ikke findes et egnet elektronisk kommunikationsnet, eller hvor det ikke er økonomisk rentabelt at opbygge ny fysisk infrastruktur. Modsat vil det også blive muligt for forsyningsselskaber, f.eks. el-, vand- og varmforsyning, at få adgang til og genbruge den passive fysiske infrastruktur, som udbydere af elektroniske kommunikationsnet råder over. Eksempelvis kan der i forbindelse med opsætning af gadebelysning gives adgang til tomrør eller lignende, som en udbyder af elektroniske kommunikationsnet råder over.

Gennemsigtighed vedrørende eksisterende passiv fysisk infrastruktur

Med henblik på at skabe den mest effektive udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur, der egner sig til etablering af eksempelvis elektroniske kommunikationsnet, er det vigtigt at kunne planlægge etableringen heraf på en effektiv måde. Det er derfor vigtigt, at netoperatører, herunder udbydere af elektroniske kommunikationsnet, har adgang til oplysninger om den passive fysiske infrastruktur, der findes inden for et geografisk interesseområde, med henblik på at kunne vurdere den pågældende infrastrukturens egnethed.

Det foreslås, at netoperatører skal imødekomme rimelige anmodninger om adgang til oplysninger om netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur fra en udbyder af elektroniske kommunikationsnet med henblik på etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet, samt fra andre netoperatører med henblik på etablering af elementer af andre forsyningsnet. Adgang til oplysninger gives på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår.

Det foreslås endvidere, at netoperatører skal imødekomme rimelige anmodninger om anlægsopmåling af nærmere specificerede elementer af deres passive fysiske infrastruktur fra udbydere af elektroniske kommunikationsnet med henblik på etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet, samt fra enhver anden netoperatør med henblik på etablering af elementer af andre net. Tilladelse til anlægsopmålinger skal gives på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår.

Bygningsintern fysisk infrastruktur

Etablering af bygningsintern fysisk infrastruktur, f.eks. kabelkanaler, medfører kun begrænsede meromkostninger under opførelsen af en bygning, mens eftermontering af bygningsintern fysisk infrastruktur i bygninger kan udgøre en betydelig del af omkostningerne ved etablering af et elektronisk kommunikationsnet, herunder højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Der er behov for at sikre, at alle bygninger der opføres eller renoveres i større omfang er forberedt til etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, hvilket der fastsættes krav om i lovforslaget.

På den baggrund foreslås det, at alle nyopførte bygninger eller bygninger, som gennemgår større renoveringsarbejder, på en slutbrugers område skal udstyres dels med bygningsintern fysisk infrastruktur, som gør det muligt at tilslutte slutbrugere til elektroniske kommunikationsnet, og i forhold til flerfamiliehuse dels med et adgangspunkt, hvor udbydere af elektroniske kommunikationsnet kan få adgang til den bygningsinterne fysiske infrastruktur.

Når udbydere af elektroniske kommunikationsnet etablerer elektroniske kommunikationsnet i et bestemt område, er stordriftsfordelene betydelige, hvis de kan tilslutte deres net til bygningens adgangspunkt. Når nettet tilsluttes ved adgangspunktet, er det langt billigere at forbinde en ny kunde.

Det foreslås, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet har ret til, for egen regning, at etablere deres net frem til en bygnings adgangspunkt, uanset om en abonnent udtrykkeligt har tilkendegivet

interesse for tjenesten på det pågældende tidspunkt, dog således at privat ejendom påvirkes mindst muligt ved, at eksisterende passiv fysisk infrastruktur udnyttes, og det berørte område reetableres.

Det foreslås endvidere, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet har ret til efter anmodning at få adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur med henblik på etablering af elektroniske kommunikationsnet, hvor etablering af parallel bygningsintern fysisk infrastruktur, der svarer til den eksisterende bygningsinterne fysiske infrastruktur, er teknisk umulig eller økonomisk ineffektiv.

Endelig foreslås det, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet efter aftale med en abonnent kan tilslutte sit net hos abonnenten, hvor der i forvejen ikke findes højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur.

Tvistløsning

Det følger af infrastrukturdirektivet, at i tilfælde af uenighed under forhandlingerne om vilkår og betingelser, herunder prisfastsættelse, eller såfremt der gives afslag på anmodninger, skal hver part kunne forelægge sagen for et tvistløsningsorgan, som kan pålægge parterne en løsning for at undgå, at aftaler afvises på et uberettiget grundlag, eller at der pålægges urimelige vilkår og betingelser. Parterne vil herudover have mulighed for at indbringe sagen for domstolene.

Det foreslås, at Erhvervsstyrelsen behandler sager og træffer afgørelse i sager vedrørende afslag på anmodning om eller manglende indgåelse af aftale om adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur, manglende imødekommelse af anmodning om oplysninger om eksisterende passiv fysisk infrastruktur, manglende imødekommelse af anmodning om at kunne foretage anlægsopmålinger af nærmere specificerede elementer af eksisterende passiv fysisk infrastruktur samt manglende imødekommelse af anmodning om adgang til en bygnings adgangspunkt eller den bygningsinterne fysiske infrastruktur.

Håndhævelse

Da lovforslagets bestemmelser udelukkende regulerer forhold mellem private parter (eller myndigheder, der foretager privatretlige dispositioner), er det forudsat i lovforslaget, at håndhævelse af reglerne skal ske i privatretligt regi. Det er således op til de parter, som med lovforslaget tillægges rettigheder, selv at søge reglerne håndhævet. Dette kan eksempelvis ske gennem søgsmål med påstand om erstatning på baggrund af manglende overholdelse af reglerne. Hertil kommer, at afgørelser fra Erhvervsstyrelsen og domstolene vil kunne tvangsfuldbyrdes efter deres indhold af fogedretterne, eksempelvis i forhold til at kunne få udleveret oplysninger eller få adgang til specifik infrastruktur. Det er på denne baggrund hverken relevant eller hensigtsmæssigt for myndighederne at have særskilt kompetence til at sanktionere manglende overholdelse af reglerne eller føre tilsyn med overholdelsen heraf.

3.2. Ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og –tjenester og Konkurrenceloven

3.2.1. Krav til teknisk replikerbarhed ved lancering af nye eller væsentligt ændrede detailprodukter

Det følger af Kommissionens henstilling 2013/466/EU af 11. september 2013 om sammenhængende forpligtelser vedrørende ikkediskrimination og metoder til beregning af omkostninger for at fremme konkurrencen og forbedre investeringsmiljøet for bredbånd, at udbyderen med stærk markedsposition skal kunne pålægges at stille netadgangsprodukter til rådighed, som i praksis giver engroskunderne teknisk mulighed for at genskabe nye eller væsentligt ændrede detailprodukter fra udbyderen med stærk markedsposition og dermed sætter dem i stand til at konkurrere på lige vilkår med denne på det tilhørende detailmarked.

Derfor indføres med lovforslaget en mulighed for, at Erhvervsstyrelsen i tilknytning til en forpligtelse om ikkediskrimination kan pålægge en udbyder med stærk markedsposition en forpligtelse om sikring af teknisk replikerbarhed (det vil sige sikring af muligheden for teknisk at genskabe detailprodukter fra udbyderen med stærk markedsposition). Forpligtelsen om sikring af teknisk replikerbarhed giver Erhvervsstyrelsen mulighed for over for en udbyder med stærk markedsposition at opstille en række krav til dokumentation af funktionaliteten af de relevante netadgangsprodukter.

Med henblik på at sikre overholdelsen af en forpligtelse om teknisk replikerbarhed for nye eller væsentligt ændrede detailprodukter kan Erhvervsstyrelsen efter forslaget suspendere udbud af detailprodukter, der ikke lever op til de dokumentationskrav, der er blevet fastsat konkret i forpligtelsen. Suspensionen kan vare indtil dokumentationskravene er opfyldt, og engroskunderne har fået teknisk mulighed for at genskabe de nye eller væsentligt ændrede detailprodukter fra udbyderen med stærk markedsposition.

En sådan suspensionsbeføjelse er en særdeles indgribende beføjelse, hvorfor muligheden for at anvende suspendering af detailprodukter er begrænset til situationer, hvor manglende opfyldelse af en forpligtelse om sikring af teknisk replikerbarhed vurderes at ville medføre væsentlig skade for konkurrencen.

3.2.2. Sektorspecifik fusionskontrol

Med lovforslaget indføres sektorspecifik fusionskontrol på teleområdet. Lovforslaget giver Erhvervsstyrelsen mulighed for at henvise fusioner, hvor to eller flere af de fusionerende selskaber er erhvervmæssige udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, og fusionen er knyttet til et marked, der er underlagt regulering i henhold til den sektorspecifikke konkurrenceregulering i teleloven, til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med henblik på fusionskontrol efter de almindelige regler herom i konkurrenceloven. Herved kan en fusion blive genstand for fusionskontrol, selvom fusionen ikke er underlagt konkurrencelovens omsætningsgrænser. Det vil sige, at uanset de deltagende virksomheders individuelle årlige omsætning i Danmark kan fusionen blive genstand for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens fusionskontrol, hvis den samlede årlige omsætning i Danmark for samtlige deltagende virksomheder er på 900 mio. kr. eller derover.

Med lovforslaget inddrages Erhvervsstyrelsens sektorspecifikke viden i forhold til en vurdering af, hvornår der er tale om en erhvervmæssig udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, og hvornår en given fusion har tilknytning til et marked, der er underlagt regulering i henhold til den sektorspecifikke konkurrenceregulering i teleloven.

Erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for henvisning af sager om fusion til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, herunder særlige regler om meddelelse til Erhvervsstyrelsen af fusioner på teleområdet, der ikke er omfattet af den almindelige anmeldelsespligt efter konkurrenceloven, og om procedurer og tidsfrister for Erhvervsstyrelsens behandling af anmeldte fusioner, herunder Erhvervsstyrelsens mulighed for at dispensere fra forbuddet mod at implementere fusionen mens Erhvervsstyrelsen vurderer om sagen bør henvises til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med henblik på gennemførelse af fusionskontrol.

3.2.3. Kommunal tilrådighedsstillelse af gratis elektroniske kommunikationstjenester

Gratis adgang til internet i områder med internationale turismeaktiviteter vil medvirke til at gøre Danmark mere turistvenlig og attraktiv bl.a. i forhold til at bruge de mange digitale tjenester, der er rettet mod turister, sociale medier, e-mail mm., uden at de skal betale roamingafgifter. Samtidig er det afgørende i forhold til at gøre ordningen forenelig med statsstøttere reglerne og ikke have en negativ effekt på det eksisterende marked, at muligheden for at stille bredbånd til rådighed for turister afgrænses. Lovforslaget afspejler hermed en nødvendig balance mellem de modsatrettede hensyn.

Med lovforslaget gives kommuner mulighed for, i områder hvor der er aktiviteter rettet mod international turisme, at udbyde gratis adgang til elektroniske kommunikationstjenester, fx wifi, en time pr. døgn udendørs og ikke i sammenhængende net men ved en punktvis mulighed for adgang. Adgangen til elektroniske kommunikationstjenester skal kommunerne købe af en privat udbyder af elektroniske kommunikationsnet- og tjenester til markedspris.

I henhold til de fælleseuropæiske regler for statsstøtte til bredbåndsnet må der ikke ydes offentlig støtte til etablering af net i områder, hvor markedsoperatører dækker, jf. kommissionsafgørelse vedr. wifi i Prag (NN 24/2007 af 30. maj 2007). På denne baggrund er det derfor afgørende i forhold til at gøre ordningen forenelig med statsstøttere reglerne, at muligheden for at stille elektroniske kommunikationstjenester til rådighed for turister afgrænses, således at det kun anvendes til almennyttige og turismeformål. Den foreslåede model er dermed i overensstemmelse med statsstøttere reglerne allerede fordi, der ikke er tale om offentlig etablering af et netværk, men køb af adgang til nettet hos en privat operatør på markedsvilkår og til markedspris, ligesom denne opgave indkøbes fx via et udbud, inden en kommune indgår aftale om levering af netadgang på nærmere udvalgte steder. Hertil baserer ordningen sig på en begrænset adgang, idet der kun kan opnås adgang i op til en time om dagen på de udvalgte steder. På den måde skader det ikke konkurrencen i forhold til private udbydere på markedet.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Den del af lovforslaget, der omhandler kommuners mulighed for at udbyde elektroniske kommunikationstjenester, kan have en positiv effekt for en kommunes mulighed for at tiltrække turister, da det vil gøre kommunen mere attraktiv.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative byrder for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Den del af lovforslaget, der omhandler implementering af infrastrukturdirektivet, forventes at have en række økonomiske gevinster for erhvervslivet. Gennem fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur forventes omkostningerne forbundet med etablering af elektroniske kommunikationsnet at blive reduceret.

Den del af lovforslaget, der omhandler implementering af infrastrukturdirektivet, vil være forbundet med visse administrative byrder for erhvervslivet i forbindelse med at skulle besvare skriftlige anmodninger samt udlevere oplysninger om eksisterende passiv fysisk infrastruktur.

Den del af lovforslaget, der omhandler udvidede beføjelser for Erhvervsstyrelsen i forbindelse med at der pålægges en forpligtelse om ikkediskrimination vurderes ikke at pålægge udbydere med stærk markedsposition væsentlige nye administrative og økonomiske byrder, idet den dokumentation, lovforslaget giver mulighed for at kræve, er dokumentation af processer, som udbyderen i princippet i forvejen skal leve op til efter forpligtelsen om ikkediskrimination. Omfanget af de administrative og økonomiske byrder for udbyderen med stærk markedsposition vil afhænge af det nærmere indhold af den pålagte forpligtelse.

Der er i de senere år sket en række opkøb på telemarkedet, der ikke har været omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol og anmeldelsespligt, og det vurderes, at muligheden for at henvise en fusion på telemarkedet til fusionskontrol, selvom fusionen ikke overstiger omsætningstærsklerne i konkurrenceloven, vil kunne resultere i 3-5 årlige henvisninger fra Erhvervsstyrelsen til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med henblik på gennemførelse af fusionskontrol.

Det vurderes, at lovforslaget om indførelse af en sektorspecifik fusionskontrol på teleområdet samlet set vil medføre gevinster i form af bedre konkurrence på teleområdet, der vil være til gavn for virksomheder og forbrugere. Gevinsten afspejler, at flere fusioner på teleområdet vil blive underlagt konkurrencelovens bestemmelser om fusionskontrol. Nogle af disse fusioner vil være konkurrencehæmmende og ville uden fusionskontrol kunne give anledning til mærkbare begrænsninger af konkurrencen i form af bl.a. stigende priser og færre valgmuligheder. Det vurderes, at indførelse af sektorspecifik fusionskontrol vil indebære ekstra omkostninger for virksomhederne i form af udgifter til bistand fra rådgivere (advokater, revisorer m.v.) samt virksomhedsinterne omkostninger. Størstedelen af disse udgifter vedrører de eventuelle fusioner, som af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderes at kunne hæmme den effektive konkurrence

betydeligt. Omkostningerne er derfor direkte afledt af behovet for, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kontrollerer fusionen. Disse omkostninger skal dog ses i sammenhæng med de øvrige meget betydelige transaktionsomkostninger, som for virksomheder typisk er forbundet med gennemførelse af en fusion.

Den del af lovforslaget, der omhandler kommuners mulighed for at udbyde elektroniske kommunikationstjenester, forventes at have en positiv effekt på turismeerhvervet, da det vil gøre Danmark mere attraktiv for turister, når der stilles internetadgang gratis til rådighed for turister. Lovforslaget vurderes ikke at have negative konsekvenser for de kommercielle teleudbydere pga. lovforslagets krav om, at det maksimalt kan stilles til rådighed en time pr. døgn gratis og kun må ske i geografiske afgrænsede områder, såkaldte hotspots, samt at ydelsen skal indkøbes fra private udbydere.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Den del af lovforslaget, der omhandler implementeringen af infrastrukturdirektivet, vurderes at have positive konsekvenser for miljøet, idet bestemmelserne om ret til adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur forventes at mindske antallet af gravearbejder.

Den del af lovforslaget, der omhandler udvidede beføjelser for Erhvervsstyrelsen i forbindelse med at der pålægges en forpligtelse om ikkediskrimination, har ikke miljømæssige konsekvenser.

Den del af lovforslaget, der omhandler mulighed for, at kommuner gratis kan stille elektroniske kommunikationstjenester til rådighed, har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget implementerer dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (infrastrukturdirektivet).

Lovforslaget medfører en ny implementering af tilladelsesdirektivets artikel 10 på baggrund af Kommissionens henstilling 2013/466/EU af 11. september 2013 om sammenhængende forpligtelser vedrørende ikkediskrimination og metoder til beregning af omkostninger for at fremme konkurrencen og forbedre investeringsmiljøet for bredbånd.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den [DATO] til den [DATO] været offentliggjort på Høringsportalen.dk og sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Den del af lovforslaget, der omhandler kommuners mulighed for at udbyde elektroniske kommunikationstjenester, kan have en positiv effekt for en kommunes mulighed for at tiltrække turister, da det vil gøre kommunen mere attraktiv.	Ingen
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Den del af lovforslaget, der omhandler implementering af infrastrukturdirektivet, forventes at have en række økonomiske gevinster for erhvervslivet. Gennem fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur forventes omkostningerne forbundet med etablering af elektroniske kommunikationsnet at blive reduceret. Den del af lovforslaget, der omhandler kommuners mulighed for gratis at udbyde elektroniske kommunikationsnet, forventes at have en positiv effekt på turismeerhvervet, da det vil gøre Danmark mere attraktiv for turister, når der stilles internetadgang gratis til rådighed for turister.	Ingen
Administrative konsekvenser for	Det vurderes, at lovforslaget om indførelse	Den del af lovforslaget, der omhandler implementering

erhvervslivet	af en sektorspecifik fusionskontrol på teleområdet samlet set vil medføre gevinster i form af bedre konkurrence på teleområdet, der vil være til gavn for virksomheder og forbrugere.	<p>af infrastrukturdirektivet, vil være forbundet med visse administrative byrder for erhvervslivet i forbindelse med at skulle besvare skriftlige anmodninger samt udlevere oplysninger om eksisterende passiv fysisk infrastruktur.</p> <p>Den del af lovforslaget, der omhandler udvidede beføjelser for Erhvervsstyrelsen i forbindelse med en pålæggelse af en forpligtelse om ikkediskrimination medfører potentielt øgede administrative konsekvenser for et selskab, der udpeges som udbyder med stærk markedsposition, og pålægges forpligtelser i henhold til teleloven.</p> <p>Det vurderes, at indførelse af sektorspecifik fusionskontrol vil indebære ekstra omkostninger for virksomheder, der skal gennemføre en fusion, i form af udgifter til bistand fra rådgivere (advokater, revisorer m.v.) samt virksomhedsinterne omkostninger. Størstedelen af disse udgifter vedrører de eventuelle fusioner, som af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderes at kunne hæmme den effektive konkurrence betydeligt.</p>
Miljømæssige konsekvenser	Den del af lovforslaget, der omhandler implementeringen af infrastrukturdirektivet,	Ingen

	vurderes at have positive konsekvenser for miljøet, idet bestemmelserne om ret til adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur forventes at mindske antallet af gravearbejder.	
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslaget implementerer dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.</p> <p>Lovforslaget medfører en ny implementering af tilladelsesdirektivets artikel 10 på baggrund af Kommissionens henstilling 2013/466/EU af 11. september 2013 om sammenhængende forpligtelser vedrørende ikkediskrimination og metoder til beregning af omkostninger for at fremme konkurrencen og forbedre investeringsmiljøet for bredbånd.</p>	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Lovens titel foreslås ændret som følge af, at lovens anvendelsesområde udvides.

Den gældende lov indeholder bestemmelser om adgang til ekspropriation af fast ejendom med henblik på nedgravning af kabler og opstilling af tilhørende faciliteter til brug for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Med lovforslaget implementeres dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (infrastrukturdirektivet). I lovforslaget indsættes bestemmelser om adgang til og fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur på tværs af forsyningssektorer. Endvidere indsættes bestemmelser vedrørende etablering af højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur i forbindelse med nybyggeri og bygninger, der gennemgår større renoveringsarbejder, samt adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur i bygninger. Endelig indsættes bestemmelser om, at Erhvervsstyrelsen behandler og træffer afgørelse i sager omfattet af lovforslagets § 1.

Til nr. 2

Det fremgår af den foreslåede fodnote, at lovforslaget implementerer dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (rammedirektivet), dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/20/EF af 7. marts 2002 om tilladelser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (tilladelsesdirektivet) og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.

Til nr. 3-6

De foreslåede ændringer er en konsekvens af, at lovens anvendelsesområde udvides. For at gøre loven mere overskuelig, foreslås det, at loven inddeles i afsnit og overskrifter. De foreslåede ændringer er af redaktionel karakter og er ikke udtryk for indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 7

Det foreslås, at der i loven indføres et nyt afsnit, der implementerer dele af infrastrukturdirektivet.

De regler, der foreslås indført i det foreslåede afsnit, har en anden karakter end de eksisterende regler i loven, der omhandler graveadgang og ekspropriation af fast ejendom med henblik på nedgravning af kabler og opsætning af tilhørende faciliteter til telekommunikationsformål.

Til § 9 e

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* fastslås det, at definitionerne i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester finder anvendelse.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre overensstemmelse med allerede anvendte og kendte definitioner i gældende lovgivning vedrørende elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* implementeres dele af infrastrukturdirektivets art. 2.

I infrastrukturdirektivet anvendes en terminologi og begreber, som ikke kendes eller anvendes i gældende lovgivning vedrørende elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. Denne terminologi og disse begreber foreslås derfor indført i loven som definitioner.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 1*, defineres begrebet netoperatør.

På baggrund af infrastrukturdirektivets omfattende anvendelsesområde anvendes en terminologi, der kan omfatte en række virksomheder, som leverer tjenester inden for forskellige forsyningssektorer.

Begrebet netoperatør omfatter således den, der udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester forstået ud fra definitionen heraf i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Omfattet heraf er bl.a. teleselskaber og energiselskaber m.v. i det omfang, de etablerer og udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. I forhold til energiselskaber bemærkes, at Danmark er i en særegen situation i forhold til de øvrige EU-lande og EØS-landene, idet energiselskaber i nogle geografiske områder i Danmark i vidt omfang etablerer højhastighedsnet til elektronisk kommunikation og udbyder elektroniske kommunikationstjenester over højhastighedsnet.

Begrebet netoperatør omfatter endvidere den, der stiller passiv fysisk infrastruktur til rådighed, der er beregnet til at levere en tjeneste i forbindelse med produktion, transport eller distribution af gas, elektricitet, herunder offentlig belysning, opvarmning, vand, herunder deponering og rensning af spildevand, og dræningssystemer. Omfattet heraf er bl.a. energiselskaber, vandværker, fjernvarmeværker m.v.

Begrebet netoperatør omfatter endelig den, der stiller fysisk infrastruktur til rådighed, der er beregnet til at levere en transporttjeneste, herunder jernbaner, veje, havne og lufthavne. Omfattet heraf er bl.a. kommunerne som vejmyndighed i forhold til de kommunale veje, Vejdirektoratet i forhold til de statslige veje og Banedanmark i forhold til de danske jernbaner m.v.

Netoperatøren er den, der ejer eller på anden måde råder over den passive fysiske infrastruktur, f.eks. ved at kunne indgå aftaler om lån, leje eller leasing af den pågældende infrastruktur.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2*, defineres begrebet passiv fysisk infrastruktur.

Der er tale om et begreb, der indholdsmæssigt svarer til dele af begrebet tilhørende eller associerede faciliteter, der benyttes i den sektorspecifikke konkurrenceregulering i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Med passiv fysisk infrastruktur menes således et element i et net, som skal huse andre elementer i et net uden selv at blive et aktivt element i nettet. Passiv fysisk infrastruktur omfatter således den passive del af et net, dvs. alt uden om det aktive element i nettet, fx tomrør og andre rør, master, kabelkanaler, inspektionsbrønde, mandehuller, gadeskabe, bygninger og adgangsveje til bygninger, antenneanlæg, tårne og pæle. Til forskel fra begrebet tilhørende eller associerede faciliteter i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester er det aktive element i nettet, f.eks. kabler, herunder de fiberoptiske kabler, ikke omfattet af definitionen.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 3*, defineres begrebet højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.

Med højhastighedsnet til elektronisk kommunikation menes et elektronisk kommunikationsnet, som defineret i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, der er i stand til at levere bredbåndstilslutning med hastigheder på mindst 30 Mbit/s.

I overensstemmelse med princippet om teknologineutralitet omfatter definitionen således både radiofrekvensbaserede (trådløse) og kabelbaserede elektroniske kommunikationsnet, der anvendes til formidling af elektroniske kommunikationstjenester.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 4*, defineres begrebet bygningsintern fysisk infrastruktur.

Med bygningsintern fysisk infrastruktur menes fysisk infrastruktur, som defineret i nr. 2, eller installationer på en slutbrugers område, beregnet til at huse elementer af kabelbaserede og/eller radiofrekvensbaserede (trådløse) elektroniske kommunikationsnet, som kan levere elektroniske kommunikationstjenester og forbinde bygningens adgangspunkt med nettermineringspunktet.

Nettermineringspunkt skal forstås i overensstemmelse med definitionen heraf i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. En bygnings nettermineringspunkt er således den fysiske eller logiske grænseflade i et elektronisk kommunikationsnet, der udgør en slutbrugers tilslutning til dette.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 5*, defineres begrebet højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur.

Med højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur menes bygningsintern fysisk infrastruktur, som defineret i nr. 4, som er beregnet til at huse elementer eller muliggøre levering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, som defineret i nr. 3.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 6*, defineres begrebet større renoveringsarbejde.

Med større renoveringsarbejde menes bygge- og anlægsarbejder på slutbrugerens område, der omfatter bygningsmæssige ændringer af hele den bygningsinterne fysiske infrastruktur, som defineret i nr. 4, eller en væsentlig del heraf, og som kræver byggetilladelse i medfør af byggeloven.

Det er ikke hensigten med forslaget, at enhver større renovering af dele af en bygning samtidig skal omfatte etablering af bygningsintern fysisk infrastruktur. Omfattet af begrebet vil f.eks. være renovering af dele af en bygning, som omfatter gennemgående ændringer af rør- og kabelføring, herunder renovering af faldstammer, vand- og varmforsyning, el-ledninger og kabel-tv m.v.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 7*, defineres begrebet adgangspunkt.

Med adgangspunkt menes et fysisk punkt i eller uden for en bygning, som udbydere af elektroniske kommunikationsnet har adgang til, og som den højhastighedsforberedte bygningsinterne fysiske infrastruktur kan tilsluttes. Et adgangspunkt kan eksempelvis være et teknikskab placeret i eller uden for bygningen, hvor en udbyder af elektroniske kommunikationsnet kan tilslutte højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur fra et centralt fordelingspunkt uden for slutbrugerens område til teknikskabet.

Til § 9 f

Den foreslåede bestemmelse implementerer infrastrukturdirektivets art. 3, stk. 1-3 og 6.

Det foreslås, at netoperatører forpligtes til at imødekomme rimelige anmodninger om adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur fra en anden netoperatør, herunder på tværs af forsyningssektorer, med henblik på etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet eller elementer af andre forsyningsnet, medmindre afslag kan begrundes ud fra nærmere angivne objektive kriterier.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at eksisterende passiv fysisk infrastruktur på tværs af forsyningssektorer udnyttes mere effektivt og dermed bidrager til at mindske omkostningerne forbundet med etablering af elektroniske kommunikationsnet, herunder navnlig højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, samtidig med, at det bidrager til at mindske de tilknyttede samfundsmæssige og miljømæssige omkostninger, f.eks. potentiel forurening, gener og trafikale overbelastning, forbundet med gravearbejdet ved etablering af elektroniske kommunikationsnet.

Det bemærkes, at bestemmelsen kan have ekspropriativ karakter. Bestemmelsen giver mulighed for, at netoperatørerne kan tage sig betalt for at give adgang til passiv fysisk infrastruktur i det omfang, vilkåret om betaling er rimeligt. Såfremt en netoperatør gennem en aftale om adgang bliver økonomisk kompenseret af den, der får tilsvarende adgang med henblik på fælles udnyttelse, vil den pågældende netoperatør ikke have lidt noget tab og vil dermed heller ikke, hvis der i særlige tilfælde måtte være tale om indgreb omfattet af grundlovens § 73, have krav på erstatning.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* skal en netoperatør, f.eks. energiselskaber, udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, fjernvarmeselskaber m.v., imødekomme enhver rimelig anmodning om adgang til netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur fra en udbyder af elektroniske kommunikationsnet med henblik på etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet, herunder navnlig højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, samt fra enhver anden netoperatør med henblik på etablering af elementer af andre forsyningsnet.

For at få adgang til en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur skal en udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller en operatør af andre forsyningsnet indgive en skriftlig anmodning om adgang til den netoperatør, hvis passive fysiske infrastruktur udbyderen eller en anden netoperatør ønsker at få adgang til. Netoperatøren er som adgangspunkt forpligtet til at

imødekomme enhver rimelig anmodning om adgang til sin eksisterende passive fysiske infrastruktur.

Hvorvidt en anmodning må anses for at være rimelig afhænger af en konkret vurdering. Denne vurdering foretages umiddelbart af den netoperatør, der modtager anmodningen. Såfremt netoperatøren vurderer, at anmodningen ud fra en konkret vurdering ikke er rimelig, kan den adgangssøgende netoperatør herefter indbringe sagen for Erhvervsstyrelsen, der i deres behandling af sagen kan træffe afgørelse om, hvorvidt anmodningen er rimelig, jf. den foreslåede § 9 m, stk. 1, nr. 2. Det er endvidere muligt at indbringe sagen for domstolene.

En anmodning må eksempelvis anses for rimelig, såfremt anmodningen ikke går videre end det, som er nødvendigt for at opfylde den adgangssøgendes behov. Modsætningsvis vil en anmodning eksempelvis ikke være rimelig, såfremt anmodningen omhandler adgang til passiv fysisk infrastruktur, som den adgangssøgende netoperatør reelt ikke har behov for, eller såfremt anmodningen har chikanøs karakter. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis en netoperatør indsender anmodninger med henblik på at forstyrre en anden netoperatørs virksomhed eller uden at have et reelt behov for adgang. Det vil heller ikke være rimeligt, såfremt en netoperatør kontinuerligt indgiver mange anmodninger om adgang til passiv fysisk infrastruktur af begrænset omfang, f.eks. én meter tomrør, hvor anmodningen åbenlyst kunne have omfattet hele den passive fysiske infrastruktur, som der er behov for adgang til.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at der kan indgås brancheaftaler indenfor de rammer, som loven fastsætter.

Det er en forudsætning for at få adgang til en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur, at adgangen skal anvendes til etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet, herunder elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, eller elementer af andre forsyningsnet, f.eks. el-, vand- eller varmforsyning.

Adgang til passiv fysisk infrastruktur skal gives, medmindre der kan gives afslag på anmodning om adgang på baggrund af nærmere angivne objektive kriterier, som der redegøres for under bemærkningerne til bestemmelsens stk. 4.

Såfremt flere netoperatører anmoder om adgang til den samme netoperatørs passive fysiske infrastruktur, og der ikke er tilstrækkelig kapacitet i den passive fysiske infrastruktur til at imødekomme alle anmodninger, vil først-til-mølle princippet finde anvendelse. Modtages flere anmodninger på samme tid, og der ikke er tilstrækkelig kapacitet i den passive fysiske infrastruktur, gives adgang efter lodtrækning.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* fastslås det, at adgang til en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur gives på rimelige vilkår og betingelser, herunder i forhold til prisfastsættelse, som led i en forhandling mellem de pågældende netoperatører. Hvis en netoperatør

anmoder om adgang til en anden netoperatørs passive fysiske infrastruktur i et bestemt område, udarbejder den netoperatør, hvis passive fysiske infrastruktur, der anmodes om adgang til, et tilbud om adgang til og fælles anvendelse af sine fysiske faciliteter.

Hvad der er rimelige betingelser og vilkår for adgang afgøres på baggrund af en konkret vurdering af de omstændigheder, der gør sig gældende i situationen. Alt efter omstændighederne kan flere forhold påvirke betingelserne og prisfastsættelsen for adgang, f.eks. eventuelle yderligere vedligeholdelses- og tilpasningsomkostninger, eventuelle forebyggende beskyttelsesforanstaltninger, der skal træffes for at begrænse skadevirkninger for netsikkerheden og -integriteten, eventuelle særlige erstatningsansvarsordninger i tilfælde af skader, brug af et offentligt tilskud til anlæg af infrastrukturen, herunder særlige vilkår og betingelser, der er knyttet til tilskuddet eller fastsat i henhold til national ret i overensstemmelse med EU-retten, evnen til at levere eller udbyde infrastrukturkapacitet til at opfylde offentlige serviceforpligtelser, eventuelle begrænsninger, der følger af nationale bestemmelser med sigte på at beskytte miljøet, folkesundheden, den offentlige sikkerhed eller for at tilgodese mål fastsat som led i fysisk planlægning. I vurderingen af vilkårs rimelighed kan der endvidere lægges vægt på, hvilke vilkår der i almindelighed gælder i kommercielle aftaler om adgang til passiv fysisk infrastruktur.

Vilkårene i en aftale skal ses i sammenhæng med hinanden. Om en aftale samlet set er givet på rimelige vilkår afhænger derfor af en samlet vurdering. Der er en indbyrdes indvirkning mellem de individuelle vilkår, herunder eksempelvis pris, varighed og vilkår for ophævelse af aftalen. Om et kort opsigelsesvarsel i en konkret sag kan siges at være rimeligt, kan således eksempelvis afhænge af den varighed af aftalen, som den adgangssøgende netoperatør ønsker, samt prisfastsættelsen m.v. Eksempelvis kan det være rimeligt med et kortere opsigelsesvarsel i en aftale, som omfatter adgang til en mindre strækning af den passive fysiske infrastruktur, f.eks. hvor strækningen vil kunne blokere for en efterfølgende mere omfattende udnyttelse af den passive infrastruktur i tilknyttede områder. Omvendt kan et længere opsigelsesvarsel være rimeligt, hvis adgangen omfatter et mere sammenhængende net af tomrør, hvor rentabiliteten i den samlede investering for den adgangssøgende udbyder tilsiger en længere afskrivningsperiode. En ændring af ét vilkår i en aftale kan dermed medføre ændringer af andre vilkår. Hvad der kan siges at være rimelige vilkår kan således ikke fastlægges generelt, men må vurderes individuelt i den pågældende sag.

I den konkrete vurdering af rimeligheden af vilkår i en aftale kan der tages hensyn til de specifikke omstændigheder, der gør sig gældende for det geografiske område, hvor den pågældende passive fysiske infrastruktur er placeret. Der kan eksempelvis være stor forskel på lokale områder i forhold til de omkostninger, der er forbundet med den adgangsgivende netoperatørs etablering af passiv fysisk infrastruktur.

Ved fastsættelse af prisen for adgang skal den adgangsgivende netoperatør endvidere have rimelig mulighed for at få dækket sine omkostninger, herunder en rimelig forrentning af den investerede kapital. I prisfastsættelsen kan der endvidere tages hensyn til, hvordan den adgang, der søges om, vil påvirke den adgangsgivende netoperatørs forretningsplan, herunder de investeringer, som den

adgangsgivende netoperatør har foretaget eller vil foretage, navnlig investeringer i den passive fysiske infrastruktur, som der søges om adgang til. For at undgå snylteri på en netoperatørs foretagne investeringer i passiv fysisk infrastruktur, der kan påvirke konkurrencen i efterfølgende led, kan en netoperatør tage fuldt hensyn til sådanne investeringers rentabilitet. Det kan f.eks. være ud fra deres risikoprofil, en tidsplan for investeringsafkastet, adgangs eventuelle påvirkning af konkurrencen i efterfølgende led og som følge heraf af priser og investeringsafkast. Endvidere kan eventuelle afskrivninger på netaktiverne på det tidspunkt, hvor der anmodes om adgang, eventuelle forretningsmodeller, der danner grundlag for investeringen, eventuelle muligheder for fælles etablering, der tidligere er blevet tilbudt den adgangssøgende netoperatør, varigheden af en eventuel aftalt opsigelsesperiode, indgå i prisfastsættelsen.

Adgangen til eksisterende passiv fysisk infrastruktur skal i øvrigt udøves i overensstemmelse med ejendomsretten for ejeren af den grund eller bygning, hvor den passive fysiske infrastruktur er placeret.

Den netoperatør, som får adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur, får endvidere ikke ejerskab over nogen del af den passive fysiske infrastruktur, dvs. at adgangen ikke påvirker ejerforholdet af infrastrukturen.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* indføres et skriftlighedskrav. En anmodning om adgang skal indgives skriftligt til den netoperatør, hvis passive fysiske infrastruktur, der anmodes om adgang til. Kravet kan opfyldes ved fremsendelse af anmodningen med almindelig brevpost eller digitalt, f.eks. via e-mail eller via et elektronisk system, der kan håndtere sådanne anmodninger.

I anmodningen skal de elementer i en netoperatørs passive fysiske infrastruktur, som der anmodes om adgang til, angives.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* kan en netoperatør give afslag på en anmodning om adgang til netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur under henvisning til objektive, gennemsigtige, forholdsmæssige og ikkediskriminerende kriterier.

Passiv fysisk infrastruktur kan navnlig set i forhold til den af den anmodende netoperatør påtænkte anvendelse være teknisk uegnet på grund af specifikke omstændigheder vedrørende den infrastruktur, som der anmodes om adgang til. Herudover kan pladsmangel på det pågældende tidspunkt eller fremtidige pladsbehov eller forretningsplaner, som er tilstrækkeligt påvist, f.eks. ved investeringsplaner, eller på anden måde sandsynliggjort, f.eks. ved dokumentation af udviklingen i allerede foretagne investeringer eller dokumentation for udvikling i dækningsgraden, udgøre en afslagsgrund. I den forbindelse bemærkes, at der er forbud mod at reservere kapacitet med henblik på at begrænse andre netoperatørers adgang. Ligeledes kan fælles anvendelse af infrastruktur under særlige omstændigheder gå ud over sikkerheden eller folkesundheden, netintegriteten og -sikkerheden, herunder for kritisk infrastruktur, eller udgøre en risiko for leveringen af de ydelser, som den samme infrastruktur primært skal varetage eller i væsentlig grad påvirker ydelsen af andre

tjenester, der er placeret i den samme fysiske infrastruktur. Hvis netoperatøren udbyder adgang til fysisk netinfrastruktur i engrosledet, dvs. adgang til netoperatørens aktive netelement, som kan anvendes til højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, på en måde, som opfylder den adgangssøgendes behov, kan det få negative økonomiske følger for netoperatørens forretningsmodel og investeringsincitament at give adgang til den underliggende fysiske infrastruktur og samtidig afstedkomme en ineffektiv duplikering af netelementer, hvilket godtgør, at netoperatøren kan afslå anmodningen om adgang.

De kriterier for afslag, der er angivet i den foreslåede bestemmelse, er ikke udtømmende. Der kan i vurderingen af, om et afslag er givet på et objektive, gennemsigtigt, forholdsmæssigt og ikkediskriminerende grundlag, tages hensyn til, at der er tale om forskellige forsyningsmarkeder. Bestemmelsen åbner således for en dynamisk udvikling, hvor den nærmere afgrænsning af kriterier for afslag fastsættes på baggrund af Erhvervsstyrelsens og domstolens praksis.

Afslag skal meddeles skriftligt til den netoperatør, der har indgivet anmodningen, senest to måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk.* 5 fastslås det, at bestemmelserne i stk. 1-4 ikke finder anvendelse for udbydere af elektroniske kommunikationsnet, såfremt der er truffet afgørelse eller fastsat regler i medfør af den sektorspecifikke konkurrenceregulering i afsnit IV i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller fastsat regler om samhusning og fælles udnyttelse af faciliteter i medfør af afsnit V i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, der pålægger den pågældende udbyder forpligtelser, der går videre, end hvad der følger af denne bestemmelse eller regler fastsat i medfør heraf.

Omfattet af bestemmelsen er den udbyder af elektroniske kommunikationsnet, der modtager en anmodning om adgang.

Formålet med bestemmelsen er at afklare hvilke regler, der finder anvendelse i tilfælde, hvor det samme forhold ellers ville være reguleret af både denne lov og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Det bemærkes, at bestemmelserne i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester kun regulerer forholdet mellem udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Erhvervsstyrelsen kan efter den sektorspecifikke konkurrenceregulering i afsnit IV i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester træffe afgørelse over for specifikke udbydere af elektroniske kommunikationsnet med stærk markedsposition. Tilsvarende kan Erhvervsstyrelsen fastsætte regler i medfør af afsnit IV i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, som pålægger eller indfører forpligtelser for udbydere af elektroniske kommunikationsnet med stærk markedsposition. Hvis afgørelser eller regler fastsat efter den sektorspecifikke konkurrenceregulering giver andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester en

bedre retsstilling, end hvad der følger af denne bestemmelse, finder denne bestemmelse ikke anvendelse.

Denne bestemmelse finder heller ikke anvendelse, såfremt Erhvervsstyrelsen efter afsnit V i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester har fastsat regler om samhusning og fælles udnyttelse af faciliteter, som giver udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester en bedre retsstilling, end hvad der følger af denne bestemmelse.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 6* fastslås det, at bestemmelserne i *stk. 1-4* ikke finder anvendelse for fysisk infrastruktur omfattet af §§ 2 og 3 i lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v.

Formålet med bestemmelsen er at afklare hvilke regler, der finder anvendelse i tilfælde, hvor det samme forhold ellers ville være reguleret af både denne lov og lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 7* bemyndiges erhvervs- og vækstministeren til at kunne fastsætte nærmere regler om, hvad der kan udgøre rimelige vilkår og betingelser i relation til bestemmelsens *stk. 2*, samt om hvilke nærmere bestemte kriterier, der kan danne grundlag for afslag på anmodninger om adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur i relation til bestemmelsens *stk. 4*.

Bemyndigelsen indebærer bl.a. en adgang for ministeren til at kunne fastsætte regler om omkostningsfordelingen i tilfælde af fælles udnyttelse af passiv fysisk infrastruktur.

Til § 9 g

Den foreslåede bestemmelse implementerer infrastrukturdirektivets art. 4, *stk. 1, 2 og 4*.

Det foreslås, at netoperatører forpligtes til at imødekomme rimelige anmodninger om adgang til oplysninger om eksisterende passiv fysisk infrastruktur fra en anden netoperatør, herunder på tværs af forsyningssektorer, med henblik på etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet eller elementer af andre forsyningsnet.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre en effektiv og hensigtsmæssig planlægning af etablering af elektroniske kommunikationsnet, herunder navnlig højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, og andre net, samt at opnå den mest effektive udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* skal en netoperatør, f.eks. energiselskaber, udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, fjernvarmeselskaber m.v., imødekomme enhver rimelig anmodning om adgang til oplysninger om netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur fra en udbyder af elektroniske kommunikationsnet med henblik på etablering af

elementer af elektroniske kommunikationsnet, herunder navnlig højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, samt fra enhver anden netoperatør med henblik på etablering af elementer af andre net.

Med adgang til disse oplysninger vil det være muligt for den anmodende netoperatør at vurdere udnyttelsespotentialer i andre netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur.

For at få adgang til oplysninger om en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur skal en udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller en operatør af andre forsyningsnet indgive en skriftlig anmodning om adgang til oplysningerne til den netoperatør, hvis passive fysiske infrastruktur, udbyderen eller en anden netoperatør ønsker at få adgang til oplysninger om.

Netoperatøren er forpligtet til at imødekomme enhver rimelig anmodning om adgang til oplysninger om sin eksisterende passive fysiske infrastruktur. Hvorvidt en anmodning må anses for at være rimelig afhænger af en konkret vurdering. Denne vurdering foretages umiddelbart af den netoperatør, der modtager anmodningen. Såfremt netoperatøren vurderer, at anmodningen ud fra en konkret vurdering ikke er rimelig, kan den anmodende netoperatør indbringe sagen for Erhvervsstyrelsen, der i deres behandling af sagen vil træffe afgørelse om, hvorvidt anmodningen er rimelig, jf. den foreslåede § 9 m, stk. 1, nr. 3. Det er endvidere muligt at indbringe sagen for domstolene.

En anmodning må eksempelvis anses for rimelig, såfremt anmodningen ikke går videre end det, som er nødvendigt for at opfylde den anmodende netoperatørs behov. Modsætningsvis vil en anmodning eksempelvis ikke være rimelig, såfremt anmodningen omhandler oplysninger om passiv fysisk infrastruktur, som den anmodende netoperatør reelt ikke er interesseret i at få adgang til, eller såfremt anmodningen har chikanøs karakter. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis en netoperatør indsender anmodninger om oplysninger med henblik på at forstyrre en anden netoperatørs virksomhed eller uden at have en reel interesse i oplysningerne. Det vil heller ikke være rimeligt, såfremt en netoperatør kontinuerligt indgiver mange anmodninger om oplysninger om passiv fysisk infrastruktur, hvor en enkelt anmodning åbenlyst kunne have omfattet oplysninger vedrørende hele den del af den passive fysiske infrastruktur, som den anmodende netoperatør er interesseret i.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* skal den anmodende netoperatør have adgang til følgende oplysninger: område, føringsvej, type og anvendelse af den passive fysiske infrastruktur.

Med område menes det geografisk afgrænsede område, som den passive fysiske infrastruktur dækker. Med føringsvej menes den passive fysiske infrastrukturens placering og føringsvej. Med type menes de elementer, der er omfattet af definitionen af passiv fysisk infrastruktur, f.eks. rør, master, kabelkanaler, inspektionsbrønde, gadeskabe, tårne m.v. Med anvendelse menes dels, om den passive fysiske infrastruktur faktisk anvendes på anmodningstidspunktet, eller om den er planlagt

anvendt, og dels hvilken forsyningsart den passive fysiske infrastruktur anvendes til, f.eks. elektronisk kommunikation, gas, elektricitet, opvarmning eller vand.

Med disse oplysninger kan den anmodende netoperatør vurdere, om den passive fysiske infrastruktur i et geografisk interesseområde egner sig til etablering af eksempelvis et elektronisk kommunikationsnet, herunder navnlig højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, eller etablering af andre forsyningsnet.

Den netoperatør, der får adgang til oplysninger, skal træffe passende foranstaltninger for at sikre overholdelse af fortrolighed samt drifts- og forretningshemmeligheder. Det forudsættes i den forbindelse, at den netoperatør, der afgiver oplysninger, gør opmærksom på, at oplysningerne er drifts- og forretningshemmeligheder.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* indføres et skriftlighedskrav. En anmodning om adgang til oplysninger om en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur skal indgives skriftligt til den netoperatør, hvis passive fysiske infrastruktur, der agtes anmodet om adgang til. Kravet kan opfyldes ved fremsendelse af anmodningen med almindelig brevpost eller digitalt, f.eks. via e-mail eller via et elektronisk system, der kan håndtere sådanne anmodninger. Anmodningen skal angive det geografiske område, hvor netoperatøren agter at etablere elementer af et net.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* skal den netoperatør, hvis passive fysiske infrastruktur, der anmodes om oplysninger om, give den anmodende netoperatør adgang til oplysningerne inden for to uger efter modtagelsen af anmodningen. Adgangen til oplysninger skal gives på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* bemyndiges erhvervs- og vækstministeren til at kunne fastsætte nærmere regler om begrænsning af adgang til oplysninger.

Undtagelser kan eksempelvis være tilfælde, hvor eksisterende passive fysiske infrastrukturanlæg anses for at være teknisk uegnede til etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet, herunder navnlig elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, eller elementer af andre forsyningsnet, eller i tilfælde af kritisk national infrastruktur. Der vil kunne indføres undtagelser, når det er nødvendigt af hensyn til netsikkerhed og -integritet, den nationale sikkerhed, folkesundheden eller den offentlige sikkerhed, fortrolighed eller drifts- og forretningshemmeligheder.

Til § 9h

Den foreslåede bestemmelse implementerer infrastrukturdirektivets art. 4, stk. 5.

Det foreslås, at netoperatører forpligtes til at imødekomme rimelige anmodninger om anlægsopmålinger af nærmere specificerede elementer af netoperatørens eksisterende passive fysiske infrastruktur fra en anden netoperatør, herunder på tværs af forsyningssektorer, med henblik

på etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet eller elementer af andre forsyningsnet.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at give en netudbyder, der agter at etablere elementer af elektroniske kommunikationsnet eller elementer af andre forsyningsnet i et geografisk interesseområde, mulighed for at kunne foretage opmålinger af passiv fysisk infrastruktur med henblik på at vurdere infrastrukturens udnyttelsespotentiale og dermed sikre den mest effektive udnyttelse af den passive fysiske infrastruktur.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* skal en netoperatør, f.eks. energiselskaber, udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, fjernvarmeselskaber m.v., til at imødekomme enhver rimelig anmodning om anlægsopmålinger af nærmere specificerede elementer af netoperatørens passive fysiske infrastruktur fra en udbyder af elektroniske kommunikationsnet med henblik på etablering af elementer af elektroniske kommunikationsnet, herunder navnlig højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, samt fra enhver anden netoperatør med henblik på etablering af elementer af andre forsyningsnet.

Hvorvidt en anmodning må anses for at være rimelig afhænger af en konkret vurdering. Denne vurdering foretages umiddelbart af den netoperatør, der modtager anmodningen. Såfremt netoperatøren vurderer, at anmodningen ud fra en konkret vurdering ikke er rimelig, kan den anmodende netoperatør indbringe sagen for Erhvervsstyrelsen, der i deres behandling af sagen vil træffe afgørelse om, hvorvidt anmodningen er rimelig, jf. den foreslåede § 9 m, stk. 1, nr. 4. Det er endvidere muligt at indbringe sagen for domstolene.

En anmodning må eksempelvis anses for rimelig, såfremt anmodningen ikke går videre end det, som er nødvendigt for at opfylde den anmodende netoperatørs behov. Modsætningsvis vil en anmodning eksempelvis ikke være rimelig, såfremt anmodningen omhandler adgang til anlægsopmålinger af passiv fysisk infrastruktur, som den anmodende netoperatør reelt ikke er interesseret i at få adgang til, eller såfremt anmodningen har chikanøs karakter. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis en netoperatør indsender anmodninger med henblik på at forstyrre en anden netoperatørs virksomhed eller uden at have en reel interesse i at foretage anlægsopmålinger. Det vil heller ikke være rimeligt, såfremt en netoperatør kontinuerligt indgiver mange anmodninger om anlægsopmålinger af passiv fysisk infrastruktur af begrænset omfang, f.eks. ét bestemt element, hvor en enkelt anmodning åbenlyst kunne have omfattet alle de elementer af den passive fysiske infrastruktur, som der er behov for opmåling af.

Den foreslåede bestemmelse giver den netoperatør, der anmoder om anlægsopmålinger, mulighed for at få adgang til selv at foretage opmålingen af nærmere specificerede elementer af den passive fysiske infrastruktur.

Bestemmelsen er dog ikke hinder for, at den netoperatør, der ejer eller har brugsretten til den passive fysiske infrastruktur, kan tilbyde selv at foretage opmålingen. Dette kan ske ved aftale mellem de pågældende netoperatører.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* indføres et skriftlighedskrav. En anmodning om anlægsopmåling skal indgives skriftligt til den netoperatør, der ejer eller har brugsretten til den passive fysiske infrastruktur, der ønskes opmålt. Kravet kan opfyldes ved fremsendelse af anmodningen med almindelig brevpost eller digitalt, f.eks. via e-mail eller via et elektronisk system, der kan håndtere sådanne anmodninger.

Den skriftlige anmodning skal angive de elementer af den passive fysiske infrastruktur, der ønskes opmålt.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* har den netoperatør, der ejer eller har brugsretten til den passive fysiske infrastruktur, der ønskes opmålt, to uger fra modtagelsen af den skriftlige anmodning til at imødekomme anmodningen. Tilladelse til anlægsopmålinger skal gives på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår, herunder i forhold til eventuel prisfastsættelse, der aftales mellem de pågældende netoperatører. I forbindelse med en eventuel prisfastsættelse kan der eksempelvis tages hensyn til den tid, som den netoperatør, der ejer eller har brugsretten til infrastrukturen, bruger på at ledsage den anmodende netoperatør frem til det element af infrastrukturen, der ønskes opmålt.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* bemyndiges erhvervs- og vækstministeren til at kunne fastsætte nærmere regler om begrænsninger i retten til at kunne foretage anlægsopmålinger af en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur.

Til § 9 i

Den foreslåede bestemmelse implementerer infrastrukturdirektivets art. 8.

Det foreslås, at der indføres en forpligtelse for bygherrer til at udstyre nyopførte eller renoverede bygninger med højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* forpligtes en bygherre til i forbindelse med opførelse af en eller flere nye bygninger på en slutbrugers område, som der i henhold til byggeloven er ansøgt om byggetilladelse til efter den 31. december 2016, at udstyre bygningen med højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur, der når frem til nettermineringspunkterne.

Forpligtelsen til at forberede nyopførte bygninger til højhastighedsnet til elektronisk kommunikation omfatter alle former for bygninger på slutbrugerens område, herunder bygninger til beboelse og bygninger til erhvervsformål, uanset om bygningen er privat eller offentligt ejet.

Ved nyopførelse af en bygning på en slutbrugers område medfører etablering af små kabelkanaler kun begrænsede meromkostninger under opførelsen af en bygning, mens eftermontering af sådan bygningsintern fysisk infrastruktur kan udgøre en betydelig omkostning ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.

Forpligtelsen til at udstyre bygninger med højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur gælder kun for opførelse af bygninger, der i henhold til byggeloven kræver en byggetilladelse. Af hensyn til Danmarks forpligtelse i henhold til infrastrukturdirektivet vil kravet gælde for opførelse af bygninger, som der er ansøgt om byggetilladelse til efter den 31. december 2016.

Begreberne slutbruger og nettermineringspunkt skal forstås i overensstemmelse med definitionerne heraf i § 2, nr. 3 og 6 i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, jf. den foreslåede § 9 e, stk. 1.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* forpligtes en bygherrer til i forbindelse med opførelse af nye flerfamiliehuse, som der i henhold til byggeloven er ansøgt om byggetilladelse til efter den 31. december 2016, at udstyre flerfamiliehuset med et adgangspunkt, hvortil en udbyder af elektroniske kommunikationsnet kan få adgang til den bygningsinterne fysiske infrastruktur.

Forpligtelsen til at udstyre flerfamiliehuse med et adgangspunkt omfatter alle former for flerfamiliehuse, dvs. bygninger, hvor der indgår to eller flere separate boligenheder i samme bygning, f.eks. etageejendomme til beboelse, rækkehuse og dobbelthuse.

Som følge af forpligtelsen i den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* skal flerfamiliehuse være udstyret både med højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur og med et adgangspunkt, hvorfra der er adgang til den bygningsinterne fysiske infrastruktur.

Forpligtelsen til at udstyre flerfamiliehuse med et adgangspunkt gælder kun for opførelse af flerfamiliehuse, der kræver en byggetilladelse i henhold til byggeloven. Af hensyn til Danmarks forpligtelse i henhold til infrastrukturdirektivet vil kravet gælde for opførelse af flerfamiliehuse, som der er ansøgt om byggetilladelse til efter den 31. december 2016.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* gælder forpligtelserne i *stk. 1* og *2* tilsvarende i forbindelse med større renoveringsarbejder af bygninger, herunder flerfamiliehuse, som der i henhold til byggeloven er ansøgt om byggetilladelse til efter den 31. december 2016.

Forpligtelsen gælder kun for større renoveringsarbejder af bygninger og flerfamiliehuse, der kræver en byggetilladelse i henhold til byggeloven. Af hensyn til Danmarks forpligtelse i henhold til infrastrukturdirektivet vil kravet gælde for større renoveringsarbejder, som der er ansøgt om byggetilladelse til efter den 31. december 2016.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* bemyndiges erhvervs- og vækstministeren til at fastsætte regler om undtagelser fra forpligtelserne i *stk. 1-3*.

Der kan være tilfælde, hvor forpligtelserne i *stk. 1-3* vil medføre uforholdsmæssige konsekvenser for en bygherre, f.eks. med hensyn til omkostningerne for individuelle ejere eller ejerforeninger eller med hensyn til bygningstypen, f.eks. specifikke kategorier af monumenter, historiske bygninger, militærbygninger eller andre bygninger, der anvendes til nationale sikkerhedsformål.

Til § 9 j

Den foreslåede bestemmelse implementerer infrastrukturdirektivets art. 9, *stk. 1, 3 og 4*.

Det foreslås, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet efter anmodning om adgang til en bygnings adgangspunkt har ret til at etablere deres net frem til adgangspunktet, medmindre adgang til et elektronisk kommunikationsnet allerede er sikret.

Det bemærkes, at bestemmelsen kan have ekspropriativ karakter. Bestemmelsen giver mulighed for, at ejere eller indehavere af brugsretten til adgangspunktet kan tage sig betalt for at give adgang til adgangspunktet i det omfang, vilkåret om betaling er rimeligt. Såfremt ejere eller indehavere af brugsretten til adgangspunktet gennem en aftale om adgang bliver økonomisk kompenseret af den, der får tilsvarende adgang, vil de pågældende ejere eller indehavere af brugsretten ikke have lidt noget tab og vil dermed heller ikke, hvis der i særlige tilfælde måtte være tale om indgreb omfattet af grundlovens § 73, have krav på erstatning.

Det bemærkes endvidere, at bestemmelsen ikke regulerer retten til erstatning til personer, der måtte lide skade eller tab som følge af udøvelsen af rettighederne i denne bestemmelse. Erstatning af skade eller tab, som følger heraf, vil skulle afgøres efter de almindelige erstatningsretlige regler.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* har udbydere af elektroniske kommunikationsnet ret til at etablere deres elektroniske kommunikationsnet frem til en bygnings adgangspunkt.

Bestemmelsen indebærer, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet kan nedgrave eller opsætte elementer af elektroniske kommunikationsnet, herunder både passive elementer, f.eks. tomrør, og aktive elementer, f.eks. fiberkabler, der er egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester, frem til en bygnings adgangspunkt.

Det er i forbindelse med udøvelsen af retten forudsat, at privat ejendom påvirkes mindst muligt ved at udnytte eventuel eksisterende passiv fysisk infrastruktur og ved at reetablere det berørte område.

Adgangen til en bygnings adgangspunkt skal i øvrigt udøves i overensstemmelse med ejendomsretten for ejeren af adgangspunktet, herunder i tilfælde, hvor indehaveren af brugsretten til det pågældende adgangspunkt ikke er ejer heraf, og ejendomsretten for andre parter, såsom grundejere og bygningsejere.

Det bemærkes, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet, som gives adgang til en bygnings adgangspunkt, ikke får ejerskab over adgangspunktet, dvs. adgangen påvirker ikke ejerforholdet til adgangspunktet.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* forpligtes indehavere af brugsretten til en bygnings adgangspunkt til at imødekomme enhver rimelig anmodning fra udbydere af elektroniske kommunikationsnet om adgang til adgangspunktet.

Hvorvidt en anmodning må anses for at være rimelig afhænger af en konkret vurdering. Denne vurdering foretages umiddelbart af indehaveren af brugsretten til adgangspunktet. Såfremt denne vurderer, at anmodningen ud fra en konkret vurdering ikke er rimelig, kan den adgangssøgende udbyder af elektroniske kommunikationsnet indbringe sagen for Erhvervsstyrelsen, der i deres behandling af sagen vil træffe afgørelse om, hvorvidt anmodningen er rimelig, jf. den foreslåede § 9 m, stk. 1, nr. 5. Det er endvidere muligt at indbringe sagen for domstolene.

En anmodning må eksempelvis anses for rimelig, såfremt anmodningen ikke går videre end det, som er nødvendigt for at opfylde den anmodende udbyders behov. Modsætningsvis vil en anmodning eksempelvis ikke være rimelig, såfremt anmodningen indsendes uden, at udbyderen har et reelt behov for adgang.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* skal adgang til en bygnings adgangspunkt gives på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, herunder i forhold til pris.

Adgang til adgangspunktet skal meddeles skriftligt til den udbyder af elektroniske kommunikationsnet, som anmoder om adgang senest to måneder efter modtagelsen af anmodningen.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* har udbydere af elektroniske kommunikationsnet ikke ret til at få adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur, såfremt der allerede på en slutbrugers område er adgang til et eksisterende net, som er egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester. Det er i den sammenhæng en forudsætning, at adgangen til det eksisterende net er sikret på enten objektive, gennemsigtige, forholdsmæssige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, via en afgørelse truffet i medfør af afsnit IV i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller via regler fastsat i medfør af afsnit IV eller V i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at der ikke foretages unødvendige gravearbejder, hvor formålet med bestemmelsen i *stk. 1* allerede er opfyldt via adgang til et elektronisk kommunikationsnet, som er egnet til at udbyde elektroniske kommunikationstjenester.

I overensstemmelse med princippet om teknologineutralitet vil en bygning, hvor der allerede er etableret et kabelbaseret eller radiofrekvensbaseret (trådløs) netværk, der kan levere internetforbindelser på mindst 30 Mbit/s, allerede være højhastighedsforberedt.

Til § 9 k

Den foreslåede bestemmelse implementerer infrastrukturdirektivets art. 9, stk. 2-4.

Det foreslås, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet har ret til efter anmodning at få adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur.

Det bemærkes, at bestemmelsen kan have ekspropriativ karakter. Bestemmelsen giver mulighed for, at ejere eller indehavere af brugsretten til bygningsintern fysisk infrastruktur kan tage sig betalt for at give adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur, i det omfang, vilkåret om betaling er rimeligt. Såfremt ejere eller indehavere af brugsretten til bygningsintern fysisk infrastruktur gennem en aftale om adgang bliver økonomisk kompenseret af den, der får tilsvarende adgang, vil de pågældende ejere eller indehavere af brugsretten ikke have lidt noget tab og vil dermed heller ikke, hvis der i særlige tilfælde måtte være tale om indgreb omfattet af grundlovens § 73, have krav på erstatning.

Det bemærkes endvidere, at bestemmelsen ikke regulerer retten til erstatning til personer, der måtte lide skade eller tab som følge af udøvelsen af rettighederne i denne bestemmelse. Erstatning af skade eller tab, som følger heraf, vil skulle afgøres efter de almindelige erstatningsretlige regler.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* har udbydere af elektroniske kommunikationsnet ret til at få adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur med henblik på etablering af elektroniske kommunikationsnet, herunder navnlig højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, i tilfælde, hvor det ikke er teknisk muligt eller økonomisk rentabelt at etablere parallel bygningsintern fysisk infrastruktur, der svarer til den eksisterende bygningsinterne fysiske infrastruktur og som kan benyttes til etablering af elektroniske kommunikationsnet.

Adgangen til bygningsintern fysisk infrastruktur skal i øvrigt udøves i overensstemmelse med ejendomsretten for ejeren af den bygningsinterne fysiske infrastruktur, herunder i tilfælde, hvor indehaveren af brugsretten til den bygningsinterne fysiske infrastruktur ikke er ejer heraf, og i overensstemmelse med ejendomsretten for andre tredjeparter såsom grundejere og bygningsejere.

Endvidere får udbydere af elektroniske kommunikationsnet, som får adgang til en bygningsinterne fysiske infrastruktur, ikke ejerskab over den bygningsinterne fysiske infrastruktur, dvs. adgangen påvirker ikke ejerforholdet til den bygningsinterne fysiske infrastruktur.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* forpligtes indehavere af brugsretten til den eksisterende bygningsinterne fysiske infrastruktur til at imødekomme enhver rimelig anmodning fra udbydere af elektroniske kommunikationsnet om adgang til den bygningsinterne fysiske infrastruktur.

Hvorvidt en anmodning må anses for at være rimelig afhænger af en konkret vurdering. Denne vurdering foretages umiddelbart af indehaveren af brugsretten til den bygningsinterne fysiske infrastruktur. Såfremt denne vurderer, at anmodningen ud fra en konkret vurdering ikke er rimelig, kan den adgangssøgende udbyder af elektroniske kommunikationsnet indbringe sagen for Erhvervsstyrelsen, der i deres behandling af sagen vil træffe afgørelse om, hvorvidt anmodningen er rimelig, jf. den foreslåede § 9 m, stk. 1, nr. 6. Det er endvidere muligt at indbringe sagen for domstolene.

En anmodning må eksempelvis anses for rimelig, såfremt anmodningen ikke går videre end det, som er nødvendigt for at opfylde den anmodende udbyders behov. Modsætningsvis vil en anmodning eksempelvis ikke være rimelig, såfremt anmodningen indsendes uden, at udbyderen har et reelt behov for adgang.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* skal adgang til den bygningsinterne fysiske infrastruktur gives på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, herunder i forhold til pris, som kan fastsættes på baggrund af en forhandling mellem parterne.

Adgang til den bygningsinterne fysiske infrastruktur skal meddeles skriftligt til den udbyder af elektroniske kommunikationsnet, som anmoder om adgang senest to måneder efter modtagelsen af anmodningen.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* har udbydere af elektroniske kommunikationsnet ikke ret til at få adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur, såfremt der allerede på en slutbrugers område er adgang til et eksisterende net, som er egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester. Det er i den sammenhæng en forudsætning, at adgangen til det eksisterende net er sikret på enten objektive, gennemsigtige, forholdsmæssige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, via en afgørelse truffet i medfør af afsnit IV i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller via regler fastsat i medfør af afsnit IV eller V i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at der ikke foretages unødvendige gravearbejder, hvor formålet med bestemmelsen i *stk. 1* allerede er opfyldt via adgang til et elektronisk kommunikationsnet, som er egnet til at udbyde elektroniske kommunikationstjenester.

I overensstemmelse med princippet om teknologineutralitet vil en bygning, hvor der allerede er etableret et kabelbaseret eller radiofrekvensbaseret (trådløst) netværk, der kan levere internetforbindelser på mindst 30 Mbit/s, allerede være højhastighedsforberedt.

Til § 9 1

Den foreslåede bestemmelse implementerer infrastrukturdirektivets art. 9, stk. 5.

Med den foreslåede *stk. 1* har enhver udbyder af elektroniske kommunikationsnet ret til efter aftale med en abonnent at tilslutte eller etablere sit elektroniske kommunikationsnet hos abonnenten for egen regning.

Denne ret gælder i tilfælde, hvor der ikke findes højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur eller andre alternative måder, hvorpå abonnenten kan tilsluttes et elektronisk kommunikationsnet.

Formålet med bestemmelsen er at fremme udbredelsen af bredbånd ved, at en abonnent kan få adgang til at benytte elektroniske kommunikationstjenester via elektroniske kommunikationsnet. Det skal hertil bemærkes, at denne adgang til tredjeparters private ejendom kan siges at have ekspropriativ karakter. Set i et samfundsmæssigt perspektiv er det meget væsentligt at sikre denne adgang. Der er således med bestemmelsen taget stilling til, at eventuelle indvirkninger på tredjeparters private ejendom i relation til tilslutningen sker i almenvellets interesse, uantastet at bestemmelsen regulerer meget specifikke forhold om tilslutning af én eller flere abonnenter til elektroniske kommunikationsnet.

Det er i forbindelse med udøvelsen af retten forudsat, at virkningerne på tredjeparters private ejendom minimeres. Hermed menes, at tredjeparters private ejendom påvirkes mindst muligt ved f.eks. at udnytte eventuel anden eksisterende passiv fysisk infrastruktur, der kan være placeret i eller uden for en bygning, eller at reetablere det berørte område. Det skal så vidt muligt undgås, at beboelsesområder påvirkes. Dette kan ske ved f.eks. at anvende fællesarealer, herunder trappeskakter. I forudsætningen om minimering af virkninger er endvidere et krav om, at det pågældende arbejde skal udføres uden afbrydelse og ikke må vare længere tid end nødvendigt, samt at arbejdet skal udføres med den størst mulige hensyntagen til de berørte tredjeparter.

Den udbyder, som får adgang til en tredjeparts private ejendom, får endvidere ikke ejerskab over nogen del af tredjepartens ejendom, dvs. at adgangen ikke påvirker ejerforholdet af den private ejendom.

Bestemmelsen forholder sig desuden ikke til lejerens dispositionsret over det lejede.

Med den foreslåede *stk. 2* fastslås det, at den tredjepart, hvis private ejendom påvirkes af udbyderens anvendelse af retten, jf. *stk. 1*, har krav på fuld erstatning for den påvirkning af tredjepartens ejendom, som tilslutningen af det elektroniske kommunikationsnet medfører.

Med den foreslåede *stk. 3* fastslås det, at udbyderen og tredjeparten kan aftale at lade spørgsmålet om erstatning afgøre ved voldgift.

Det foreslås, at der i disse situationer etableres en voldgiftsret bestående af 3 uvildige medlemmer: 1 person udpeget af tredjeparten, 1 person udpeget af den pågældende udbyder og endelig 1 person,

der fungerer som opmand. Opmanden skal i den forbindelse sikre, at der foretages en sagkyndig afvejning af de involverede partsinteresser.

Voldgiftsretten fastsætter selv alle regler for sagens behandling for retten, jf. i øvrigt reglerne i lov om voldgift.

Den foreslåede bestemmelse er ikke til hinder for, at parterne kan indbringe erstatningsspørgsmålet for domstolene uden at anvende muligheden for voldgift.

Med den foreslåede *stk. 4* fastslås det, at hver af parterne har mulighed for at kræve opmandens kendelse om erstatningsfastsættelsen indbragt for vedkommende taksationskommission inden 4 uger fra kendelsens afsigelse efter reglerne i § 19 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. I relation hertil fastslås det med den foreslåede bestemmelse, at reglerne i § 26 i den nævnte lov tilsvarende finder anvendelse.

Med den foreslåede *stk. 5* kan taksationskommissionen træffe beslutning om, at udbyderen skal stille et beløb som sikkerhed til dækning af et eventuelt højere erstatningsbeløb tilkendt tredjeparten af en domstol.

Til § 9 m

Den foreslåede bestemmelse implementerer infrastrukturdirektivets art. 3, stk. 4, art. 4, stk. 6, art. 9, stk. 3, samt art. 10.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* kan Erhvervsstyrelsen behandle sager vedrørende udbydere af elektroniske kommunikationsnets og andre netoperatørers adgang til og oplysninger om fysisk infrastruktur i medfør af de foreslåede bestemmelser § 9 f, § 9 g, § 9 h, § 9 j og § 9 k.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at der findes et uafhængigt tvistløsningsorgan, som kan behandle tvister mellem netoperatører på hurtig og effektiv vis.

Overordnet set vil det være Erhvervsstyrelsens opgave via praksis at fastsætte en minimumsstandard for de pågældende sagstyper, som styrelsen kan behandle i henhold til bestemmelsen. Fastsættelsen af en minimumsstandard vil dog ske i samspil med domstolenes behandling af indbragte afgørelser fra styrelsen samt sager, der påbegyndes direkte ved domstolene. Over tid vil en udviklet praksis fra styrelsen og domstolene kunne bringes i anvendelse af netoperatørerne i den praktiske anvendelse af reglerne.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 1*, kan Erhvervsstyrelsen behandle sager vedrørende en netoperatørs afslag på en anmodning om adgang til netoperatørens eksisterende passiv fysisk infrastruktur fra en anden netoperatør i medfør af § 9 f, stk. 4. Bestemmelsen relaterer sig til netoperatørers pligt i henhold til § 9 f, stk. 1.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 2*, kan Erhvervsstyrelsen behandle sager vedrørende manglende indgåelse af aftale om adgang til eksisterende passiv fysisk infrastruktur inden for to måneder efter datoen for netoperatørens modtagelse af anmodningen om adgang. Såfremt der ikke er indgået en aftale inden for fristen på to måneder, kan sagen indbringes for styrelsen. Sagen kan dog indbringes for styrelsen på et tidligere tidspunkt, såfremt det på det tidligere tidspunkt står klart for parterne, at en aftale ikke kan opnås. Bestemmelsen relaterer sig til netoperatørers pligt i henhold til § 9 f, stk. 1 og 2.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 3*, kan Erhvervsstyrelsen behandle sager vedrørende manglende imødekomme af en anmodning om oplysninger om en netoperatørs eksisterende passive fysiske infrastruktur inden for to uger efter datoen for netoperatørens modtagelse af anmodningen om oplysninger. Såfremt der ikke er indgået en aftale inden for fristen på to uger, kan sagen indbringes for styrelsen. Sagen kan dog indbringes for styrelsen på et tidligere tidspunkt, såfremt det på det tidligere tidspunkt står klart for parterne, at en aftale ikke kan opnås. Bestemmelsen relaterer sig til netoperatørers pligt i henhold til § 9 g, stk. 1 og 2.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 4*, kan Erhvervsstyrelsen behandle sager vedrørende manglende imødekomme af anmodninger om adgang til at kunne foretage anlægsopmålinger inden for to uger efter datoen for netoperatørens modtagelse af anmodningen om anlægsopmålinger. Såfremt der ikke er indgået en aftale inden for fristen på to uger, kan sagen indbringes for styrelsen. Sagen kan dog indbringes for styrelsen på et tidligere tidspunkt, såfremt det på det tidligere tidspunkt står klart for parterne, at en aftale ikke kan opnås. Bestemmelsen relaterer sig til netoperatørers pligt i henhold til § 9 h, stk. 1.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 5*, kan Erhvervsstyrelsen behandle sager vedrørende manglende imødekomme af anmodning om adgang til et adgangspunkt inden for to måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen. Såfremt der ikke er indgået en aftale inden for fristen på to måneder, kan sagen indbringes for styrelsen. Sagen kan dog indbringes for styrelsen på et tidligere tidspunkt, såfremt det på det tidligere tidspunkt står klart for parterne, at en aftale ikke kan opnås. Bestemmelsen relaterer sig til den pligt, der påhviler indehaveren af brugsretten til adgangspunktet i henhold til § 9 j, stk. 2.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 6*, kan Erhvervsstyrelsen behandle sager vedrørende manglende imødekomme af anmodning om adgang til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur inden for to måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen. Såfremt der ikke er indgået en aftale inden for fristen på to måneder, kan sagen indbringes for styrelsen. Sagen kan dog indbringes for styrelsen på et tidligere tidspunkt, såfremt det på det tidligere tidspunkt står klart for parterne, at en aftale ikke kan opnås. Bestemmelsen relaterer sig til den pligt, der påhviler indehaveren af brugsretten til adgangspunktet i henhold til § 9 k, stk. 1.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* kan en sag indbringes af den netoperatør, der har fremsat en anmodning i henhold til den foreslåede § 9 f, § 9 g, § 9 h, § 9 j eller § 9 k, eller den netoperatør,

der har modtaget en anmodning i henhold til samme bestemmelser. Muligheden for at indbringe en sag er på denne måde afgrænset til kun at være for den netoperatør, som har fremsat en anmodning og den netoperatør, der har modtaget en anmodning, og som dermed er tillagt en ret eller pligt i relation til de relevante bestemmelser i den konkrete situation. Det vil ikke være muligt for en netoperatør, der ikke har nogen direkte tilknytning til den konkrete anmodning, at indgive en klage vedrørende en anden netoperatørs anmodning. En afledt interesse i forhold til en fremsat anmodning kan således ikke give en netoperatør mulighed for at indbringe en sag.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 3*, kan erhvervs- og vækstministeren fastsætte regler om Erhvervsstyrelsens behandling af sager.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 4*, sikres Erhvervsstyrelsens uafhængighed i behandlingen af sager, idet erhvervs- og vækstministerens ellers gældende instruktionsbeføjelse afskæres.

Til § 9 n

Den foreslåede bestemmelse implementerer infrastrukturendirektivets art. 3, stk. 5, art. 4, stk. 6, samt art. 9, stk. 3.

Det foreslås, at Erhvervsstyrelsen kan træffe afgørelse i indbragte sager, jf. § 9 m, stk. 1. Indholdet af afgørelserne i den foreslåede bestemmelses nr. 1-5 modsvarer de sagstyper, som kan indbringes for styrelsen, jf. § 9 m, stk. 1, nr. 1-6. Erhvervsstyrelsen skal i tilknytning til sagsbehandlingen vurdere, at den pågældende anmodning om adgang i den indbragte sag er rimelig, jf. § 9 f, stk. 1, § 9 g, stk. 1, § 9 h, stk. 1, § 9 j, stk. 2 og § 9 k, stk. 2. Såfremt anmodningen ikke vurderes at være rimelig afvises sagen af Erhvervsstyrelsen.

Med den foreslåede bestemmelse i *nr. 1* kan Erhvervsstyrelsen træffe afgørelse om, at pålægge en netoperatør at give adgang til sin eksisterende passive fysiske infrastruktur, jf. § 9 f og § 9 m, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, herunder fastsætte vilkår og betingelser for adgangen i overensstemmelse med den foreslåede § 9 f, stk. 2.

Med den foreslåede bestemmelse i *nr. 2* kan Erhvervsstyrelsen træffe afgørelse om, at pålægge en netoperatør at udlevere oplysninger om sin eksisterende passive fysiske infrastruktur, jf. § 9 g og § 9 m, stk. 1, nr. 3. Erhvervsstyrelsen kan i afgørelsen fastsætte vilkår og betingelser for adgangen til oplysninger i overensstemmelse med den foreslåede § 9 g, stk. 4.

Med den foreslåede bestemmelse i *nr. 3* kan Erhvervsstyrelsen træffe afgørelse om, at pålægge en netoperatør at give adgang til at foretage anlægsopmålinger af nærmere specificerede elementer af sin passive fysiske infrastruktur, jf. § 9 h og § 9 m, stk. 1, nr. 4. Erhvervsstyrelsen kan i afgørelsen fastsætte vilkår og betingelser for adgangen til at foretage anlægsopmålinger i overensstemmelse med den foreslåede § 9 h, stk. 3.

Med den foreslåede bestemmelse i *nr. 4* kan Erhvervsstyrelsen træffe afgørelse om, at pålægge ejeren eller indehaveren af brugsretten til et adgangspunkt at give adgang til adgangspunktet, jf. § 9 j og § 9 m, stk. 1, nr. 5. Erhvervsstyrelsen kan i afgørelsen fastsætte vilkår og betingelser for adgangen til adgangspunktet i overensstemmelse med den foreslåede § 9 j, stk. 4.

Med den foreslåede bestemmelse i *nr. 5* kan Erhvervsstyrelsen træffe afgørelse om, at pålægge ejeren eller indehaveren af brugsretten til eksisterende bygningsintern fysisk infrastruktur at give adgang til den bygningsinterne fysiske infrastruktur, jf. § 9 k og § 9 m, stk. 1, nr. 6. Erhvervsstyrelsen kan i afgørelsen fastsætte vilkår og betingelser for adgangen til eksisterende bygningsintern infrastruktur i overensstemmelse med den foreslåede § 9 k, stk. 3.

Til § 9 o

Den foreslåede bestemmelse implementerer infrastrukturdirektivets art. 10, stk. 3.

Det foreslås, at Erhvervsstyrelsen gives hjemmel til at kunne kræve alle oplysninger og alt materiale, som skønnes nødvendigt og relevant i forbindelse med styrelsens behandling af sager.

Bestemmelsen omfatter således udelukkende sagsbehandling i relation til konkrete sager, der er blevet rejst af netoperatører i henhold til § 9 m, stk. 1.

Erhvervsstyrelsen kan med bestemmelsen indhente oplysninger og materiale fra sagens forskellige parter.

Til § 9 p

Den foreslåede bestemmelse implementerer infrastrukturdirektivets art. 3, stk. 5, art. 4, stk. 6, samt art. 9, stk. 3.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* kan Erhvervsstyrelsens afgørelser ikke indbringes for anden administrativ myndighed, idet styrelsens afgørelser skal kunne træffes uafhængigt af anden myndighed, samt at afgørelserne vil være endelige efter styrelsens behandling, medmindre afgørelsen indbringes for domstolene. Med bestemmelsen afskæres klageadgangen til blandt andre erhvervs- og vækstministeren.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* kan Erhvervsstyrelsens afgørelse indbringes for domstolene senest otte uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende netoperatør.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* kan Erhvervsstyrelsens afgørelser tvangsfuldbyrdes efter udløbet er 8 ugers-fristen i stk. 2. Dette er nødvendigt, idet styrelsens afgørelser efter udløbet af fristen vil være endelige og på denne baggrund skal kunne søges tvangsfuldbyrdet af den netoperatør, som kan gøre afgørelsens indhold gældende over for modparten, den anden netoperatør.

Til § 9 q

Den foreslåede bestemmelse er en delvis implementering af infrastrukturdirektivets art. 11.

Det foreslås, at Erhvervsstyrelsen gives mulighed for at kunne pålægge en netoperatør tvangsbøder, såfremt den pågældende netoperatør ikke har efterlevet styrelsens påbud udstedt i medfør af § 9 o om udlevering af oplysninger.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at Erhvervsstyrelsen kan sanktionere en netoperatørs manglende efterkommelse af styrelsens påbud om udlevering af oplysninger, som skønnes relevante i forhold til styrelsens mulighed for at træffe afgørelse i sager på et oplyst grundlag.

Det skyldes, at den almindelige kompetence for en myndighed til at kunne tillægge en parts manglende medvirken til at oplyse en sag processuel skadesvirkning ikke vil være tilstrækkeligt til kunne træffe en korrekt afgørelse på det foreliggende grundlag i en konkret sag, hvortil oplysningerne fra netoperatøren er afgørende.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af den foreslåede *fodnote*, at lovforslaget implementerer Kommissionens henstilling af 11. september 2013 om sammenhængende forpligtelser vedrørende ikkediskriminering og metoder til beregning af omkostninger for at fremme konkurrencen og forbedre investeringsmiljøet for bredbånd EF-Tidende 2013, nr. L 251, side 13.

Til nr. 2

De foreslåede bestemmelser i *stk. 3* og *stk. 4* er en implementering af artikel 10 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/20/EF af 7. marts 2002 om tilladelser til elektronisk kommunikationsnet og -tjenester. Bestemmelserne er udarbejdet under nøje hensyn til Kommissionens henstilling af 11. september 2013 om sammenhængende forpligtelser vedrørende ikkediskriminering og metoder til beregning af omkostninger for at fremme konkurrencen og forbedre investeringsmiljøet for bredbånd (2013/466/EU). Bestemmelserne erstatter den hidtidige bestemmelse i *stk. 3* om en konkurrencefremmende innovationsperiode i relation til nye eller væsentligt ændrede netadgangsprodukter.

De foreslåede bestemmelser i *stk. 3* og *stk. 4* indeholder flere af de elementer, der tidligere indgik i bestemmelsen om en konkurrencefremmende innovationsperiode, og er således en delvis videreførelse af det hidtidige *stk. 3*. Med bestemmelserne indføres imidlertid som noget nyt en mulighed for at forpligte udbyderen med stærk markedsposition til at dokumentere sin overholdelse af teknisk replikerbarhed i forhold til nye eller væsentligt ændrede detailprodukter gennem en såkaldt teknisk replikerbarhedstest. I tilknytning hertil indføres en mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan påbyde udbyderen med stærk markedsposition at udskyde lanceringen af et

detailprodukt, hvis dette ikke lever op til dokumentationskravene fastsat i henhold til stk. 3, og den manglende efterlevelse skønnes at være til væsentlig skade for konkurrencen.

Formålet med de foreslåede bestemmelser i stk. 3 og stk. 4 er at sikre ensartede konkurrencevilkår for udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet og -tjenester ved at sikre, at udbyderen med stærk markedsposition stiller engrosadgangsprodukter til rådighed, som i praksis giver selskabets engroskunder teknisk mulighed for at genskabe nye eller væsentligt ændrede detailprodukter fra udbyderen med stærk markedsposition med henblik på at kunne konkurrere på lige vilkår på det tilhørende detailmarked.

En forudsætning for, at et detailtilbud kan betragtes som ”replikerbart”, er, at udbyderen med stærk markedsposition i rimelig tid inden udbyderens egen lancering af detailproduktet giver samme tekniske og kommercielle informationer til selskabets adgangssøgende engroskunder om regulerede netadgangsprodukter, som udbyderen med stærk markedsposition giver til sin egen detailforretning, samt at de tilhørende netadgangsprodukter for bestilling, levering og fejlretning stilles til rådighed i rimelig tid inden lancering af detailproduktet. Det er således en forudsætning, at de relevante netadgangsprodukter faktisk sætter engroskunderne i stand til at producere tilsvarende detailprodukter som de af udbyderen med stærk markedsposition udbudte.

Til stk. 3

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* kan Erhvervsstyrelsen i forbindelse med en markedsundersøgelse, gennemført efter reglerne i §§ 37-41 i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, pålægge en udbyder med stærk markedsposition en forpligtelse om ikkediskrimination, hvis dette vurderes at være proportionalt og nødvendigt med henblik på sikring af konkurrencen. Som et led i udformningen af en forpligtelse om ikkediskrimination i henhold til stk. 1, kan Erhvervsstyrelsen med den foreslåede bestemmelse fastsætte en forpligtelse om sikring af teknisk replikerbarhed, der indeholder krav om dokumentation for overholdelse af forpligtelsen om ikkediskrimination i form af en test om teknisk replikerbarhed. Erhvervsstyrelsen kan i den forbindelse opstille konkrete krav i relation til lancering af nye eller væsentligt ændrede detailprodukter fra udbyderen med stærk markedsposition med henblik på at det sikres, at disse detailprodukter er teknisk replikerbare for selskabets engroskunder.

Selve forpligtelsen til at sikre den tekniske replikerbarhed i forhold til netadgangsprodukter følger direkte af forpligtelsen om ikkediskrimination og udgør i sig selv ikke noget nyt. Med bestemmelsen i stk. 3 indføres muligheden for at pålægge udbyderen med stærk markedsposition at dokumentere overholdelsen af den tekniske replikerbarhed forud for lanceringen af et nyt detailprodukt. Forpligtelsen til at dokumentere overholdelsen af den tekniske replikerbarhed vil kunne pålægges i forhold til de detailprodukter, der helt eller delvist er sammensat af engrosprodukter omfattet af netadgangsforpligtelsen på det relevante marked.

Formålet med bestemmelsen er at give Erhvervsstyrelsen mulighed for at opstille en række konkrete kriterier for, hvordan udbyderen over for selskabets engroskunder på det relevante marked sikrer og dokumenterer teknisk replikerbarhed i forbindelse med selskabets egen lancering af nye eller væsentligt ændrede detailprodukter.

Helt centralt i den forbindelse vil være en såkaldt replikerbarhedstest. Replikerbarhedstesten skal påvise, at de nødvendige relevante netadgangsprodukter fra udbyderen med stærk markedsposition i praksis giver selskabets engroskunder teknisk mulighed for at genskabe udbyderens detailprodukter og dermed giver dem mulighed for at konkurrere på lige vilkår på det tilhørende detailmarked.

Indholdet af testen skal udformes konkret i en markedsafgørelse og kan indeholde krav om dokumentation af fx varsling, test af støtte- og bestillingssystemer, samt krav om at netadgangsprodukterne har de nødvendige tekniske egenskaber eller lignende.

Udbyderen kan således fx pålægges at skulle dokumentere, at relevante netadgangsprodukter har været tilgængelige for engroskunderne i rimelig tid forud for udbyderen med stærk markedspositions lancering af de deraf afledte detailprodukter. Med passende tidsrum menes, at engroskunden som en effektiv alternativ udbyder har mulighed for at udvikle og tilpasse egne it-systemer og processer med henblik på at kunne lancere tilsvarende detailprodukter og indgå i lige konkurrence med udbyderen med stærk markedsposition på det tilhørende detailmarked. Hermed videreføres de centrale principper fra det gældende stk. 3 om en konkurrencefremmende innovationsperiode.

En forpligtelse om replikerbarhed gælder til stadighed. Såfremt et givent detailprodukt findes at være replikerbart, vil udbyderen med stærk markedsposition således til enhver tid efterfølgende skulle sikre, at kravene i forhold til detailproduktet fortsat er opfyldt. Forpligtelsen skal med andre ord være opfyldt ved lanceringen af produktet og i hele produktets levetid.

Til stk. 4

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* kan Erhvervsstyrelsen i forbindelse med styrelsens tilsyn med en udbyder med stærk markedspositions overholdelse af en forpligtelse om sikring af teknisk replikerbarhed efter *stk. 3* påbyde denne udbyder enten at udskyde lanceringen af sit detailprodukt eller at ophøre med at udbyde det, hvis udbyderen ikke lever op til kravene fastsat efter *stk. 3*, og dette skønnes at føre til væsentlig skade for konkurrencen.

Et påbud om udskydelse af eller ophør med lanceringen af et detailprodukt er et midlertidigt retsskridt, som kan opretholdes, indtil det pågældende detailprodukt lever op til kravene fastsat efter *stk. 3*, og udbyderen med stærk markedsposition har foretaget de nødvendige tilretninger af de relevante netadgangsprodukter. Påbuddet vil derudover kunne opretholdes, indtil engroskunderne har haft tilstrækkelig tid til at indrette sig på de tilrettede netadgangsprodukter, herunder haft

passende tid til at udvikle og markedsføre et konkurrerende detailprodukt. Hvad der i den givne situation udgør tilstrækkelig tid vil bero på en konkret vurdering.

Et påbud over for udbyderen med stærk markedsposition om at udskyde eller ophøre lanceringen af et detailprodukt udgør et meget indgribende retsskridt. Et påbud om at udskyde eller ophøre med lanceringen af et detailprodukt vil således alene kunne bringes i anvendelse, hvor lanceringen eller det fortsatte udbud af detailproduktet konkret skønnes at medføre væsentlig skade for konkurrencen på detailmarkedet. Dette vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvor engroskunderne ikke har reel adgang til at genskabe et tilsvarende detailprodukt som udbyderen med stærk markedsposition som følge af, at denne udbyders bestillingssystemer ikke fungerer efter hensigten, at de relevante netadgangsprodukter ikke indeholder de nødvendige komponenter eller er af en tilstrækkelig kvalitet. Endvidere vil det kunne være af afgørende betydning for engroskunderne, hvis de relevante ændringer af komponenterne ikke er blevet varslet i passende tid til, at engroskunderne har haft mulighed for at teste de for det relevante detailprodukt nødvendige netadgangsprodukter.

Til nr. 3

Til § 51 a

I disse år er der navnlig i telesektoren en forholdsvis høj aktivitet af fusioner og opkøb både på nationalt plan og i Europa generelt.

Konkurrencelovens regler om fusionskontrol tager udgangspunkt i omsætningsgrænser, der både relaterer sig til de fusionerende virksomheders samlede omsætning og omsætningen i de enkelte virksomheder, der indgår i fusionen.

Telemarkedet adskiller sig bl.a. fra andre brancher ved, at det er meget bekosteligt at etablere den infrastruktur, hvorpå tjenesterne leveres til kunderne. Initialomkostningerne er høje, og samtidig tager det ofte tid, inden teleselskaberne kan generere en betydelig omsætning. I forbindelse med en fusion kan den opkøbte infrastruktur dermed have en større værdi for det opkøbende selskab, end det købte selskabs kunder og dermed omsætningens størrelse afspejler.

På telemarkedet kan det på baggrund af de hidtidige erfaringer antages, at en stor virksomhed vil have en væsentlig interesse i at opkøbe virksomheder, herunder den store virksomheds konkurrenter, og at den store virksomhed ofte vil være villig til at betale en høj pris for at fjerne en konkurrencetrussel. Dette understøtter sandsynligheden for, at der på telemarkedet, som er meget koncentreret, vil være risiko for, at små virksomheder vil blive opkøbt, og at konkurrencen som følge heraf potentielt kan blive hæmmet.

Det er efter de gældende regler således fx ikke muligt at kontrollere, om det har skadelige virkninger for konkurrencen – og eventuelt at forhindre - at en forholdsvis ny virksomhed med en værdifuld teleinfrastruktur, men med en omsætning under de tærskelværdier, der er fastsat i konkurrenceloven, bliver opkøbt af et stort selskab. Dermed kan der ske en yderligere koncentration på markedet til skade for den langsigtede konkurrence.

Selvom virksomheder er små, kan de spille en vigtig rolle på markedet. For det første kan de medvirke til at sikre et varieret udbud, og for det andet kan de, ved at de fx ikke blot følger en dominerende virksomheds prissætning, udøve reel og aktiv konkurrenceadfærd, samt skabe innovation på markedet. Disse aktører kan således på trods af deres størrelse lægge et essentielt konkurrencepres på store virksomheder. Opkøbes disse virksomheder af en stor – evt. dominerende - virksomhed, vil dette principielt kunne hæmme konkurrencen betydeligt.

Selvom Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen principielt har mulighed for at imødegå nogle af de problemer, som en fusion kan skabe, fx gennem efterfølgende indgreb over for urimelig prissætning, er der en række skadevirkninger, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ikke vil kunne gribe ind overfor. Dette kunne være tilfældet, hvor fusionen har medført højere priser, som dog ikke nødvendigvis er urimelige, eller hvor fusionen fører til et mindre varieret tjenesteudbud eller lavere innovation på længere sigt, fordi virksomhederne på markedet efter fusionen ikke længere er underlagt tilstrækkeligt konkurrencepres.

Erhvervsstyrelsen kan pålægge teleselskaber med en stærk markedsposition konkurrencefremmende forpligtelser. De forpligtelser, som Erhvervsstyrelsen kan pålægge i medfør af den gældende sektorspecifikke konkurrenceregulering i teleloven, er imidlertid først og fremmest adfærdsregulerende. Det er fx forpligtelser, der vedrører adgang til net på ikke-diskriminerende vilkår og til fastsatte maksimalpriser.

De konkurrencefremmende forpligtelser, som Erhvervsstyrelsen i henhold til den sektorspecifikke konkurrenceregulering kan pålægge, er ikke i alle tilfælde tilstrækkelig til at adressere langsigtede strukturelle konkurrenceproblemer, der fx er forbundet med en øget koncentration af infrastruktur på markeder for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester.

Disse afledte markedsvirkninger vil kunne blive imødegået med muligheden for sektorspecifik fusionskontrol.

Til stk. 1

Begrebet fusion skal i denne lov forstås i overensstemmelse med konkurrencelovens fusionsbegreb. Den foreslåede bestemmelse indeholder en pligt for deltagerne i en fusion, hvor to eller flere af deltagerne i fusionen er erhvervmæssige udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, til at meddele fusionen til Erhvervsstyrelsen. Pligten indtræder, hvis de fusionerende

virksomheder tilsammen har en samlet omsætning på over 900 mio. kr. Omsætningen skal opgøres i overensstemmelse med den gældende bekendtgørelse nr. 808 af 14. august 2009 om beregning af omsætningen i konkurrenceloven.

Omsætningsgrænsen afviger fra omsætningsgrænserne i konkurrenceloven ved, at der ikke gælder en omsætningsgrænse for den enkelte virksomhed, der indgår i fusionen.

Meddelelse af en fusion til Erhvervsstyrelsen, og styrelsens vurdering af sagen er ikke belagt med gebyr.

Fusioner, der overskrider omsætningsgrænserne i konkurrenceloven, anmeldes og behandles som hidtil i henhold til konkurrencelovens bestemmelser.

Erhvervsmæssige udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester er defineret i telelovens § 2, nr. 4 og nr. 7. Afgrænsning af meddelelsespligten til fusioner, hvori der indgår to eller flere erhvervsmæssige udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, indebærer, at kun de udbydere, der driver virksomhed på det danske marked, omfattet af teleloven som deres hovedvirksomhed eller som en selvstændig del af virksomheden er omfattet af den sektorspecifikke fusionskontrol.

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse medfører, at en meddelelsespligt i henhold til bestemmelsens § 1, bortfalder hvis fusionen i forvejen er anmeldelsespligtig i henhold til konkurrenceloven.

Til stk. 3

Den foreslåede bestemmelse indeholder hjemmel for Erhvervsstyrelsen til at henvise en fusion til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med henblik på behandling efter konkurrencelovens almindelige regler om fusionskontrol, selvom omsætningen i de virksomheder, der indgår i fusionen, ikke når op på de omsætningsgrænser, der fremgår af konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 1-2.

Erhvervsstyrelsens bemyndigelse angår således muligheden for at henvise en konkret fusion til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen uanset omsætningsgrænserne i konkurrenceloven. Erhvervsstyrelsens henvisning af en fusion indeholder ingen materiel stillingtagen til, om fusionen faktisk hæmmer den effektive konkurrence betydeligt efter reglerne i konkurrenceloven, men alene om den konkrete fusion har tilknytning til et af de markeder, Erhvervsstyrelsen i henhold til telelovens §§ 37-41 har afgrænset og analyseret, og hvor der på den baggrund er udpeget en udbyder med en stærk markedsposition og pålagt ex ante-forpligtelser. Det er ikke et krav, at de erhvervsmæssige udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, der deltager i

fusionen, er pålagt forpligtelser i henhold til den sektorspecifikke konkurrenceregulering. Kravet for henvisning er, at fusionen har tilknytning til ét af de pågældende markeder.

Erhvervsstyrelsens beslutning om at henvise en fusion til behandling hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er en procesledende beslutning og udgør derfor ikke en afgørelse, der kan påklages til anden administrativ myndighed.

Erhvervsstyrelsen vurderer hvorvidt en konkret fusion har tilknytning til et reguleret, både i forhold til det konkret afgrænsede marked samt eventuelle tilknyttede markeder i forudgående eller efterfølgende led.

Inden for den sektorspecifikke konkurrenceregulering reguleres først og fremmest engrosmarkeder, der afgrænses med udgangspunkt i tilknyttede detailmarkeder. Det indebærer, at fusioner, hvor aktiviteterne i et af de selskaber, der indgår i fusionen, primært vedrører aktiviteter på et detailmarked, fx et opkøb af en tjenesteudbyder, har tilknytning til et reguleret engrosmarked, I dette tilfælde vil fusionen skulle henvises til konkurrencemyndighederne med henblik på fusionskontrol.

Fx regulerer Erhvervsstyrelsen i dag engrosmarkedet for bredbåndstilslutninger, hvor TDC A/S er udpeget som udbyder med stærk markedsposition og er pålagt konkurrencefremmende forpligtelser efter en markedsundersøgelse i henhold til teleloven. Det forudgående led til engrosmarkedet for bredbåndstilslutninger er engrosmarkedet for fysisk infrastrukturadgang, der primært består af den rå fysiske infrastruktur. Det efterfølgende led i forhold til engrosmarkedet for bredbåndstilslutninger er de forskellige bredbåndsdetailmarkeder.

På mobilområdet kan nævnes engrosmarkedet for terminering af taleopkald i individuelle mobilnet, hvor der er udpeget en række udbydere med stærk markedsposition, og pålagt forpligtelser. Her vil det tilknyttede marked i efterfølgende omsætningsled være detailmarked for salg af mobile taleopkald til slutbrugere.

Fusioner mellem virksomheder, der har aktivitet på ét eller flere af de nævnte detailmarkeder vil således have tilknytning til et marked, hvor Erhvervsstyrelsen i henhold til en analyse af konkurrencesituationen efter § 39 har konstateret konkurrenceproblemer og pålagt forpligtelser, jf. §§ 37-41. Sådanne fusioner kan i henhold til stk. 3 henvises til Konkurrence- og forbrugerstyrelsen. Erhvervsstyrelsens vurdering af om en fusion har tilknytning til et reguleret marked, sker som et led i styrelsens virksomhed som uafhængig myndighed på teleområdet, jf. telelovens § 67.

Den materielle vurdering af, om fusionen kan godkendes eller ej, foretages af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen efter konkurrencelovens regler.

Til stk. 4

Den foreslåede bestemmelse skal sikre, at de virksomheder, der indgår i fusionen, ikke gennemfører tiltag med henblik på at implementere fusionen, før fusionen er meddelt til Erhvervsstyrelsen og før Erhvervsstyrelsen har taget stilling til, om fusionen skal henvises til behandling hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Herefter finder reglerne i konkurrenceloven anvendelse.

Til stk. 5

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at lov om offentlighed i forvaltningen ikke finder anvendelse på meddelelser til Erhvervsstyrelsen i henhold til stk. 1 og Erhvervsstyrelsens beslutninger om henvisning af fusioner i henhold til stk. 3. Det sikres således, at sagerne kan behandles fortroligt i lighed med de bestemmelser om fortrolighed, der gælder efter konkurrenceloven i forhold til sager om fusionskontrol.

Til stk. 6

Med den foreslåede bestemmelse bemyndiges erhvervs- og vækstministeren til at fastsætte nærmere regler om henvisning af fusioner i henhold til stk. 3, herunder nærmere regler om meddelelse af fusioner til Erhvervsstyrelsen samt procedurer og tidsfrister for Erhvervsstyrelsens behandling af fusioner, der er meddelt til Erhvervsstyrelsen. Herudover kan der fastsættes regler om Erhvervsstyrelsens mulighed for at dispensere fra implementeringsforbuddet i stk. 4.

Erhvervs- og vækstministeren kan i bekendtgørelsesform fastsætte nærmere regler om eventuelle formelle krav til meddelelsen af en fusion til Erhvervsstyrelsen, herunder hvornår meddelelse skal ske, hvilke oplysninger meddelelsen skal indeholde, og i givet fald om der skal anvendes en formular til meddelelsen. Reglerne skal fastsættes under hensyntagen til at mindske de administrative byrder mest muligt for de virksomheder, der vil være omfattet af anmeldelsespligten.

Erhvervs- og vækstministeren kan endvidere fastsætte regler om processuelle krav til Erhvervsstyrelsens sagsbehandling i forbindelse med sager i henhold til § 51a, herunder tidsfrister for Erhvervsstyrelsens sagsbehandling. Fusionskontrol er en indgribende foranstaltning for de berørte virksomheder, og Erhvervsstyrelsen skal derfor snarest muligt efter modtagelsen af meddelelse om en planlagt fusion tage stilling til, om fusionen skal henvises til behandling hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen efter konkurrencelovens bestemmelser. Sagsbehandlingstiden bør ikke overskride fem arbejdsdage.

Erhvervs- og vækstministeren kan endelig fastsætte regler om Erhvervsstyrelsens mulighed for at dispensere fra implementeringsforbuddet i stk. 4, således at Erhvervsstyrelsens mulighed herfor følger den dispensationsmulighed fra gennemførselsforbuddet for fusioner omfattet af de almindelige regler om fusionskontrol i konkurrenceloven.

Til nr. 4

Til § 60 b

Den foreslåede bestemmelse i § 60 b giver kommuner mulighed for, i områder hvor der er aktiviteter rettet mod international turisme, at udbyde gratis adgang til elektroniske kommunikationstjenester, fx wifi. Ved aktiviteter rettet mod international turisme forstås fx turistattraktioner og centrale pladser i byrummet og andre områder, hvor der forventes at være udenlandske turister. Det udelukker dog ikke, at andre, der opholder sig i området, kan benytte sig af den tilbudte gratis adgang.

Adgangen er møntet på udenlandske turister, og dermed vil der være tale om et midlertidigt behov for adgang mens turisten opholder sig i byrummet. Derfor giver den foreslåede bestemmelse mulighed for adgang i en time pr. døgn.

Bestemmelsen giver for det første maksimalt gratis adgang til elektronisk kommunikationstjenester en time pr. døgn. Det kan fx ske ved brug af cookies, dvs. en lille tekstfil, der giver mulighed for at lagre oplysninger eller tilgå allerede lagrede oplysninger på brugerens computer, mobiltelefon eller tablet. For det andet gives kommunerne mulighed for at tilbyde udendørsdækning, da der allerede i henhold til gældende ret er adgang til indendørsdækning. For det tredje må der ikke være tale om sammenhængende udbud af adgang i større områder, herunder hele kommunen. Der skal dermed som udgangspunkt være tale om hotspots, dvs. punktvis adgang. I mindre omfang kan der være tale om et sammenhængende udbud, fx i en park eller et afgrænset område, hvor der foregår aktiviteter rettet mod international turisme.

Adgangen til elektroniske kommunikationstjenester skal købes af en privat udbyder af elektroniske kommunikationsnet- og tjenester til markedspris. Det vil sige, at kommunen som udgangspunkt ikke selv ejer og driver infrastrukturen, men at det sker af et privat selskab.

Det bemærkes, at en kommune inden for rammerne af kommunalfuldmagtsreglerne kan etablere elektroniske kommunikationsnet til eget brug, fx for at forbinde forskellige dele af den kommunale forvaltning, på biblioteker og kommunale institutioner. I disse tilfælde er det muligt for kommunen at sælge overskydende kapacitet i nettet til private udbydere til markedspris. Den overskydende kapacitet må ikke etableres med det formål at sælge kapacitet. Det betyder, at nettet, der benyttes til den gratis adgang, kan være helt eller delvist kommunalt ejet, hvis den private udbyder benytter overkapacitet købt af kommunen eventuelt i kombination med udbyderens eget net.

Til nr. 5

Lovforslaget om sektorspecifik fusionskontrol indeholder en pligt til meddelelse af fusioner på teleområdet, der potentielt kan omfatte andre virksomheder end de i § 73, stk. 1, opregnede. Med

henblik på at sikre, at Erhvervsstyrelsen i forbindelse med behandlingen af en meddelelse om fusion kan indhente de oplysninger, der er nødvendige for at behandle meddelelsen, foreslås opregningen i stk. 1 udvidet til at omfatte de meddelelsespligtige virksomheder.

Til nr. 6

Den foreslåede ændring af § 79 sikrer, at Erhvervsstyrelsen i forbindelse med behandlingen af sager efter § 51 a har mulighed for at anvende tvangsbøder med henblik på at gennemtvinge en efterlevelse af et krav om aflevering af oplysninger eller lignende. Endvidere kan Erhvervsstyrelsen anvende tvangsbøder over for selskaber, der er meddelelsespligtige, hvis styrelsen i forbindelse med tilsynet med § 51 a, jf. § 52 påbyder en erhvervmæssig udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, at indsende meddelelse om en fusion, der ikke allerede er meddelt i overensstemmelse med § 51 a, stk. 1.

Til nr. 7

Den foreslåede ændring af § 81, stk. 1, vil give mulighed for at idømme straf i form af bøde, hvis en virksomhed enten undlader at meddele en fusion til Erhvervsstyrelsen i henhold til § 51 a, stk. 1, eller overtræder forbuddet mod præimplementering af fusionen i § 51 a, stk. 3 (lovforslagets § 2, nr. 3).

Til § 3

Til nr. 1

De foreslåede ændringer er en konsekvens af forslaget § 3, nr. 2.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at fusioner, som Erhvervsstyrelsen i medfør af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester henviser til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, skal behandles efter konkurrenceloven, selvom omsætningsgrænserne i den gældende § 12, stk. 1, nr. 1 eller 2, ikke er opfyldt.

Fire betingelser skal efter telelovgivningen være opfyldt for, at Erhvervsstyrelsen kan henvise en fusion, som styrelsen har fået meddelelse om, jf. lovforslagets § 2, nr. 3 (§ 51 a, stk. 1). Der skal være tale om en fusion, jf. § 12 a. To eller flere af de deltagende virksomheder skal være erhvervmæssige udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester i Danmark. De deltagende virksomheder skal tilsammen have en samlet årlig omsætning i Danmark på mindst 900 mio. kr., og fusionen skal have tilknytning til et marked, hvor Erhvervsstyrelsen i henhold til en analyse af konkurrencesituationen har konstateret konkurrenceproblemer og pålagt forpligtelser, jf.

§§ 37-41 i lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, jf. lovforslagets § 2, nr. 3 (§ 51 a, stk. 3).

Der skal ikke ske meddelelse til Erhvervsstyrelsen, hvis en fusion opfylder omsætningsgrænserne i den gældende § 12, stk. 1, nr. 1 eller 2. I så fald skal fusionen anmeldes direkte til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, jf. den gældende § 12 b, stk. 1.

Erhvervsstyrelsens vurdering af, at fusionsdeltagerne er erhvervmæssige udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, skal lægges til grund af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Som anført i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 3, og for at undgå et overlap af myndighedskompetencer skal Erhvervsstyrelsen ikke foretage en endelig vurdering af, hvorvidt konkurrencelovens fusionsbegreb er opfyldt, herunder om der er indgået en fusionsaftale, offentliggjort et overtagelsestilbud eller erhvervet en kontrollerende andel. Erhvervsstyrelsen skal heller ikke træffe endelig afgørelse om, hvorvidt omsætningsgrænsen på mindst 900 mio. kr. er opfyldt. Den endelige vurdering heraf skal foretages af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og indgår i styrelsens vurdering af fusionen efter lovens kapitel 4.

Virkningerne af, at Erhvervsstyrelsen henviser en fusion til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens behandling er, at, at fusionen skal anmeldes til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, jf. den gældende § 12 b, stk. 1, og at der senest samtidig med anmeldelsen skal betales et gebyr, jf. den gældende § 12 h. For tilbagebetaling af et gebyr, se lovforslagets § 3, nr. 3.

Anmeldelsespligten efter loven indtræder, når en fusionsaftale er indgået, et overtagelsestilbud er offentliggjort, eller en kontrollerende andel er erhvervet, jf. den gældende § 12 b, stk. 1 (Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, side 6822).

Lovforslaget ændrer ikke på fusionsbegrebet, der er fastlagt i den gældende § 12 a, stk. 1-2, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, side 6818, der skal fortolkes i overensstemmelse med EU-fusionskontrollforordningen (Rådets forordning nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser, EU-Tidende 2004, nr. L 24, side 1), og som nærmere beskrevet i Kommissionens jurisdiktionsmeddelelse (Kommissionens konsoliderede meddelelse om jurisdiktion efter Rådets forordning (EF) Nr. 139/2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser, EU-Tidende 2008, nr. C 95, side 1).

Hvad angår de deltagende virksomheders omsætning, skal denne opgøres efter de gældende regler, jf. bekendtgørelse nr. 808 af 14. august 2009 om beregning af omsætningen i konkurrenceloven. Den henviste fusion må ikke gennemføres, hverken før den er blevet anmeldt, eller før Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har godkendt den, jf. den gældende § 12 c, stk. 5, 1. pkt., medmindre styrelsen har dispenseret herfra, jf. den gældende § 12 c, stk. 6.

Behandlingen af den anmeldte fusion skal ske efter de gældende tidsfrister, jf. § 12 d. Vurderingen af, hvorvidt fusionen kan godkendes, skal ske i overensstemmelse med den gældende § 12 c, hvor

det afgørende element i vurderingen er, at fusionen ikke hæmmer den effektive konkurrence betydeligt, navnlig som følge af skabelsen eller styrkelsen af en dominerende stilling. Som efter den gældende lov kan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen til godkendelsen af fusionen knytte vilkår eller udstede påbud, herunder for at sikre, at de deltagende virksomheder opfylder de tilsagn, de har givet over for styrelsen for at fjerne de skadelige virkninger af fusionen, jf. § 12 e. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelse kan påklages til Konkurrenceankenævnet, jf. den gældende § 19, stk. 1.

De øvrige regler i loven finder også anvendelse på den henviste fusion. Det indebærer bl.a., at offentlighedsloven som udgangspunkt ikke finder anvendelse på fusionssagen (§ 13, stk. 1), at styrelsen kan kræve alle oplysninger, som skønnes nødvendige (§ 17), herunder i givet fald ved foretagelsen af en kontrolundersøgelse (§ 18), og at de gældende bestemmelser om tvangsbøder og straf (§§ 22-23) kan finde anvendelse.

Der skal endvidere betales et gebyr for anmeldelse af fusioner til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Gebyret for en forenklet anmeldelse er 50.000 kr., mens gebyret for en almindelig anmeldelse udgør 0,015 % af de deltagende virksomheders samlede omsætning i Danmark, dog maksimalt 1,5 mio. kr. Gebyret skal betales til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen senest samtidig med anmeldelsen.

Til nr. 3

Da Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anvender betydelige ressourcer på behandlingen af en anmeldt fusion, er udgangspunktet efter den gældende lov, at et allerede betalt gebyr ikke tilbagebetales, hvis anmeldelsen f.eks. trækkes tilbage, jf. den gældende § 12, stk. 7. Særlige forhold kan dog begrunde, at et allerede betalt gebyr tilbagebetales, jf. den gældende § 12, stk. 7, nr. 1-3.

Det foreslås, at disse særlige forhold suppleres med et yderligere, og hvorefter der kan ske tilbagebetaling af et allerede betalt gebyr, hvis der ikke var grundlag for Erhvervsstyrelsen til at henvise en fusion til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Det kan f.eks. skyldes, at der ikke var tale om en fusion, eller at omsætningsgrænsen på 900 mio. kr. ikke var opfyldt.

Til § 4

Det foreslås, at de foreslåede ændringer i § 1 træder i kraft den 1. juli 2016.

Det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt følger af Danmarks forpligtelse i henhold til infrastrukturdirektivet.

Det foreslås endvidere, at de foreslåede ændringer i § 2 træder i kraft den 1. juli 2015.